

SETKÁNÍ BEZPŘÍSPĚVKOVÝCH DÁRCŮ KRVE S MANŽELKOU PREZIDENTA REPUBLIKY

Milá tradice těchto setkání pokračuje. V chladném úterním dopolední 15. listopadu 2005 hledali scházející se účastníci tohoto setkání na třetím nádvoří Pražského hradu úkryt uvnitř budovy. Mnohonásobní bezpříspěvkoví dárci krve - nositelé Zlatých křížů 1. a 2. třídy - z celé republiky, z nichž každý daroval svou krev nejméně 120x, přicházeli v doprovodu představitelů ČČK a Úřadu ČČK.

Přesně v půl jedenácté přichází manželka prezidenta republiky **Ing. Lívie Klausové, CSc.** a pronáší krátký uvítací projev, v němž děkuje přítomným dárcům krve i jménem svého manžela za jejich humánní počinání, kterým přispívají k záchraně životů a zdraví svých spoluobčanů. Za přijetí děkuje viceprezident Českého červeného kříže **Adolf Štátný**, jeden z prv-

ních dvou československých nositelů Zlaté plakety Jana Janského, který poté jmenovitě představuje všechny přítomné. Manželka prezidenta republiky předává každému z mnohonásobných bezpříspěvkových dárců krve malý upomínkový dárek spolu se svou podepsanou fotografií. Při přípitku

šampaňským a malém občerstvení probíhá neformální beseda, při níž se „první dáma“ dělí s účastníky setkání mj. o čerstvé dojmy z nedávné státní návštěvy Indie. Pořizují se nezbytné společné fotografie na památku.

Následuje malý kulturní program dvou flétnístev z pražského souboru **Syrinx** (skladby J. S. Bacha a W. A. Mozarta doplněné dvěma malými jazzovými skladbami). Úvod programu v sobě skrývá překvapení - vedoucí souboru **Magdalena Bílková-Tůmová** přítomným sděluje, „že dnes vystupuje obzvláště ráda, protože je mezi svými - zítra jdu na 150. odběr krve!!“

Přijetí je tradičně zakončeno společnou prohlídkou běžně nepřístupných reprezentačních prostor Pražského hradu s výkladem nesmírně fundované průvodkyně. Účastníci setkání, i když mnohé z nich čeká daleká cesta domů, se rozcházejí s hlubokými zážitky na celý život a s pocitem, že tato cesta do hlavního města České republiky stála za to.

Mgr. Josef Švejnoha

PAVEL NOVÝ A ČERVENÝ KŘÍŽ

Herce pražské Ypsilonky **Pavla Nového** zná český divák nejen z prken, která znamenají svět, ale z celé řady filmových a televizních rolí. Jejich výčet by přesáhl již 70 filmů a inscenací. Často hraje drsňáky a padouchy, ale také sportovce, sanitáky, lesáky, aj. Nezapomenutelný byl v nesmírně oblíbené komedii *S tebou mě baví svět*, ale jistě si na něj vzpomenete např. i v dalších filmech jako byly *Discopříběh 1 a 2*, *Amadeus*, *Když v ráji přišlo*, *Oznamuje se láskám vašim*, *Zdivočelá země*, *Malostranské humoresky*, *Snowboardáci*... Z televizních seriálů připomeneme alespoň dva - *Život na zámku* a *Ordinace v růžové zahradě*. Poměrně málo se o něm ví, že poprvé stál před kamerou již ve 13 letech, začínal jako herecký elév v příbramském divadle, že určitou dobu hrál i v divadle v Karlových Varech a hercem pražského divadla Studio Ypsilon je již více než dvě desítky let.

My jsme se s ním setkali při předávání výročních cen obecně prospěšné společnosti Podaná ruka počátkem listopadu loňského roku v rezidenci primátora Prahy, kde byl jako čestný host, neboť úspěšně představuje otce Neplechu či primáře Housku v hraných filmech zaměřených na prevenci dětských úrazů. Velmi ochotně souhlasil s malým rozhovorem zahrnujícím naši tradiční otázku z první strany *Novin Červeného kříže*.

Redakce Novin ČK: Co se Vám vybaví, když slyšíte o Červeném kříži?*

Pavel Nový: „Krev, válka, pomoc, záchrana a prevence... Když zmiňuji krev, musím se smutkem konstatovat, že dárcem krve nejsem,

protože jsem prodělal žloutenku. Ale zato k první pomoci mám hodně blízko. Můj otec chtěl, abych byl lékařem, ale to se nějak nepovedlo (alespoň jsem si ho zahrál v *Krvavém románu*). Možná proto jsem jako dítě chodil do zdravotnického kroužku a absolvoval také několik kurzů v poskytování první pomoci. To se mi velmi hodilo, protože mám na svém kontě tři zachráněné lidské životy při dopravních nehodách.

Velmi rád účinkuji ve filmech zaměřených na prevenci dětských úrazů. Ale víte, ona prevence je hezká věc, ale strašně důležitý je osobní příklad rodičů; ten když chybí, je to špatné. Já se poctivě snažím u svých dětí od malička na silnici jít jim správným příkladem. Jen těžko chápu, proč některá opatření jdou u nás tak těžce prosazovat. Vezměte si jen rozsvícená světla aut po celý rok. Ve Švédsku to platí a po jeho zavedení klesla úmrtnost na silnicích o 17%! U nás se jednou svítí, pak zase ne, poté znovu ano. Nebo povinná helma pro cyklisty. Přece když mají rodiče peníze na to, aby svému dítěti koupili kolo, tak snad mají peníze i na helmu, ne? Vždyť jde o jeho zdraví nebo život.

A pokud jde o Červený kříž, kterým jsme začali. Víte, mně je trochu líto, že se o něm ve veřejnosti poměrně málo ví. Zdá se mi jako by bylo málo důrazných, málo lobboval třeba v Parlamentu. Nabízím Červenému kříži své síly a svou pomoc při prosazování všech dobrých věcí, které lidem pomůžou“.

Rozhovor uskutečnil: Mgr. Josef Švejnoha, foto - Ing. Václav Černý

O STRATEGII BUDOUČNOSTI ČČK

Až budete číst tyto řádky, budeme již v roce 2006 a základní očekávání, co tento nový rok přinese, budeme již mít za sebou. Lépe než očekávat je vědět. Někdy. Protože jsme většinou lidé řídicí se zdravým rozumem, snažíme se stanovit cíle a kroky k jejich dosažení tak, abychom jenom pasivně nečekali a mohli co možná nejlépe ovlivňovat vývoj našeho života a jeho nedílné součásti, naší práce. Proto a nejen proto se znovu vracím k tématu strategie.

V loňském roce byla zvolena nová Výkonná rada ČČK s pěti novými členy, což je dobře. Mají novou energii, nápady. V příštím volebním období bude personální výměna zřejmě ještě větší. Uvidíme nakolik se změní vnější podmínky pro naši práci. ČČK čeká mnoho nového, nový pohyb. Bylo by vhodné, aby to byl pohyb vpřed. Proč ta pochybnost? Přece jenom již něco pamatují a povšiml jsem si, že u nás v českomoravských zemích máme zvláštní schopnost neustále začínat od začátku. Místo rozumu vládnu emoce, místo pohybu vpřed se pohybujeme od zdi ke zdi, místo spolupráce primitivní závist. Navíc ještě tupá hloupost halasí a slušní lidé jsou potichu. Co se povedlo a je funkční zavrhneme nebo zapomeneme, co se nepovedlo, v tom se do omrzení pitváme. Možná proto jsme mistry improvizace a zcela jistě proto jsme stále a znovu na začátku. Neschopným a lumpům to vyhovuje a schopní přecháží do svých systémových, funkčních a výnosných mikrosvětů.

Byl bych velmi nerad, aby se výše uvedené týkalo Českého červeného kříže. Nepříjemného jsme si užili dost a jsme na nějaké úrovni. Samozřejmě mě nikoliv ideální a ne všude, ale podle mých znalostí na velmi slušné. Vycházíme z toho a pro práci v budoucnosti to využijme. Jak jsme začínali po roce 1989? Dovolím si právě pro budoucnost opět malé shrnutí.

V roce 1992 byla na základě reálného stavu a potřeb a provedené analýzy vnitřních a vnějších podmínek definována vize ideální Společnosti Českého červeného kříže: „*Budoucí národní Společnost ČČK by měla být společností vybudovanou na důsledných demokratických principech, jasně zakotvených v základních řídicích dokumentech společnosti, které budou zajišťovat její bezporuchové a efektivní fungování, společností relativně malého počtu aktivních členů s vysokou odborností, pravidelně činných, jak v řídicích složkách, tj. nynějších funkcích, tak především ve složkách provádějících konkrétní činnosti ČČK, dále společností velkého počtu členů sympatizujících a přispívajících, s profesionálním aparátem, který na vysoké profesionální úrovni a efektivně ve spolupráci s aktivními členy zajišťuje realizaci moderního programu ČČK v duchu poslání a cílů Červeného kříže a to takovým způsobem, že naplňuje humanitární stránku činnosti ČČK, podle potřeb společnosti a získává tak uznání obča-*

nů, státních orgánů, mladé členy a dostatek finančních prostředků pro další činnost“.

Takto byla definována vize národní společnosti v roce 1992. Něco z toho jsme již naplnili, ostatní platí stále. A čeká na naplnění.

V duchu této vize a reálných potřeb byly zpracovány nové **Stanovy ČČK**. Cílem bylo přijmout dokument jednoduchý, nesvazující, ale současně jasně vymezující základní pravidla a rámce práv a povinností, chování a odpovědnosti. V našich Stanovách se podařilo vytvořit odpovídající systém ve Stanovách jako v celku a odpovídající systém brzd a pák ve vztahu volených funkcionářů a profesionálních pracovníků. Třináct let fungování systému ukázalo jeho správnost. **Mějte, prosím, Stanovy ve vážnosti a učinite vše pro jejich trvalé naplňování. Braňte je před nekvalifikovanými zásahy.**

V minulém období byly zpracovány, ale spíše málokdy naplněny, další rozhodující materiály. Pro pořádek je připomenou:

1. **Poslání, postavení a základní činnosti Místních skupin ČČK.**
2. **Hlavní směry činnosti ČČK na období 2001 - 2004 doplněné pro další období.**
3. **Upřesnění jednotlivých bodů Minimálního programu ČČK.**
4. **Návrh postupu zpracování Strategie národní společnosti ČČK do roku 2015, jako východisko její další existence a rozvoje v České republice.**

Tyto materiály mají svůj obsah a smysl dodnes. Bohužel jen velmi částečně jsou naplňovány, především ve vztahu k současnosti. Budoucnost zdá se nikoho nezajímá. Proto je nezbytné tento zájem oživit. **Proto se chceme věnovat zpracování Strategie budoucnosti ČČK.** Musíme vycházet z dobrých výsledků v minulosti a doplnit je a oživit reálnými a dobrými nápady. Podílet by se měli všichni. Výkonná rada ČČK a Úřad ČČK půjdou příkladem a na zvláštním zasedání ve dnech 24. a 25. února 2006 se pokusí shrnout a doplnit minulé úspěšné o nové impulsy a předložit výsledek vám všem k doplnění a diskuzi. **Cílem je vytvoření uspořádané soustavy dlouhodobých nebo závažných cílů Společnosti ČČK a dále pak stanovení účelných, efektivních postupů k jejich dosažení.** To je definice strategie a strategie se rovná budoucnost. A budoucnost se rovná naději. Naděje, že to příští bude lepší.

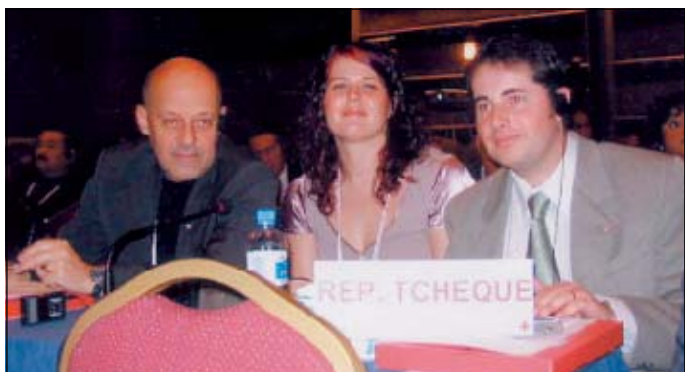
Je to dlouhodobý úkol pro všechny. Přejí nám všem jeho úspěšné naplnění.

JUDr. Jiří Procházka, ředitel Úřadu ČČK

ZAHRANIČNÍ AKTIVITY ČČK

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ ČK A ČP V SOULU

V hlavním městě Korejské republiky Soulu se ve dnech 11. - 14. 11. 2005 konalo **15. Valné shromáždění ČK a ČP**, na které navazovalo ve dnech 16. - 18. 11. 2005 zasedání **Rady delegátů ČK a ČP**. Obou těchto významných zasedání se zúčastnila delegace ČČK tvořená jeho prezidentem **RNDr. Markem Juklem, Ph. D.**, ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou** a pracovníci zahraničního úseku Úřadu ČČK **Lindou Sochorovou**. Během kuloárních jednání byly uzavřeny dohody o spolupráci Českého červeného kříže s národními společnostmi ČK Slovenska, Polska a Maďarska. Blíže se o obou zasedáních dočtete na vložení listů v tomto čísle Novin Červeného kříže.

PREZIDENT ČČK NA DIPLOMATICKÉ KONFERENCI V ŽENEVĚ

Ve dnech 5. - 6. 12. 2005 přivítala švýcarská Ženeva delegace vlád signatářských zemí Ženevských úmluv na **Diplomatické konferenci**. Zástupci ze **192** zemí se sešli k projednání návrhu **3. Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám** (návrh nového emblému Hnutí ČK a ČP - tzv. **červený krystal**). Tento návrh byl nakonec po složitých jednáních Diplomatickou konferencí přijat (98 zemí pro, 27 zemí proti, 10 zemí se zdrželo). Poprvé v historii ČR byl do delegace vlády ČR přizván také prezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** Blíže informace o jednání Diplomatické konference a přijetí nového dalšího emblému Hnutí ČK a ČP najdete na str. 9 v tomto čísle Novin Červeného kříže v článku „Červený krystal - další rozeznávací znak“.

ČČK NA ZASEDÁNÍ V SOFII

Pravidelná porada národních koordinátorů evropské kampaně **Bezpečnost v dopravě** se konala ve dnech 15. - 17. 12. 2005 v hlavním městě Bulharska - Sofii. Mezi zástupci 25 evropských národních společností Červeného kříže reprezentoval Český červený kříž pracovník úseku odborných činností Úřadu ČČK **Ing. Václav Černý**.

V porodnici se ptají rodičky: „Přejete si, maminko, aby byl otec přítomen u porodu?“
Budoucí matka se vyděsí: „Raději ne, mohl by se potkat s manželem“.

ZPRÁVY Z ÚŘADU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

VÝKONNÁ RADA ČČK 10. 12. 2005

Výkonná rada ČČK na tomto svém zasedání projednala a schválila časový plán zasedání VR ČČK, Komor ČČK a Shromáždění delegátů ČČK na rok 2006, dále rámcový plán činnosti ČČK na období 2006 - květen 2007, plán zahraničních styků na rok 2006 a také pořadatele krajských a republikových kol soutěží ČČK v první pomoci na rok 2006. Schválila také úpravy Směrnice pro pořádání Oblastních a Krajských studijních středisek ČČK a Směrnice pro soutěže v první pomoci v ČČK. Dále schválila novou normu znalostí „První pomoc pro příslušníky tísňových složek ČČK“.

VR ČČK také schválila tři návrhy na doplnění Ústřední pohotovostní záchranné jednotky ČČK, návrh na doplnění Otevřené databáze expertů ČČK a návrhy na udělení finančního příspěvku 13 vybraným OS ČČK, které se v roce 2005 podílely na akci „Mise 2005“ zaměřené na prevenci dětské úrazovosti ve spolupráci s obecně prospěšnou společností Podaná ruka. Schválila rekonstrukci kuchyňského provozu v Dětské léčebně ČČK v Bukovanech a Dodatek k Archivnímu řádu ČČK. Dále projednávala žádosti OS ČČK o poskytnutí půjček a odklad jejich splátek. Schválila žádost OS ČČK České Budějovice o poskytnutí půjčky, schválila příslib poskytnutí půjčky OS ČČK Prostějov po splnění jasně stanovených podmínek a schválila žádosti OS ČČK Praha 7+1 a Opava o odklad splátek půjčky.

V rámci informačních zpráv vzala VR ČČK na vědomí zprávy o činnosti prezidenta ČČK a Úřadu ČČK a přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky za uplynulé období. Dále vzala na vědomí ústní informaci viceprezidentů ČČK o podzimním zasedání Komor ČČK a písemné zprávy o předávání Zlatých křížů mnohonásobným BDK v roce 2005 a o ústředních školeních ČČK v loňském roce. Projednala rovněž zhodnocení spolupráce OS ČČK na propagační akci v prevenci dětské úrazovosti „Mise 2005“, zprávy ze zahraničních služebních cest a informace o vydaném souhlasu s vyhlášením veřejné finanční sbírky OS ČČK.

ZASEDÁNÍ KOMOR ČČK

Zasedání Moravskoslezské komory ČČK se uskutečnilo 26. 11. 2005 v Přerově za řízení svého předsedy a viceprezidenta ČČK **Adolfa Šťastného**; zasedání České komory ČČK o týden později (3. 12. 2005) řídila její předsedkyně a viceprezidentka ČČK **JUDr. Jana Lexová**.

Obě zasedání měla shodný program. Předsedové Komor ČČK informovali o zásadních materiálech projednávaných na jednání Výkonné rady ČČK a ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** podal zprávu o činnosti Úřadu ČČK za uplynulé období. Prezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.** seznámil účastníky zasedání Komor ČČK s průběhem a výsledky jednání 15. Valného shromáždění ČČK a ČP a zasedání Rady delegátů ČČK a ČP, které se konalo v listopadu 2005 v Soulu.

ZLATÉ KŘÍŽE PRO MNOHONÁSOBNÉ BDK

V Ostravě bylo 3. 12. 2005 předáno **110** Zlatých křížů 1. a 2. třídy mnohonásobným bezpříspěvkovým dárcům krve, kteří darovali svou krev nejméně 120x a 160x. Nejvyšší vyznamenání ČČK pro BDK předávali viceprezident ČČK **Adolf Šťastný**, člen Výkonné rady ČČK **Ivan Mítana** a dále zástupci Krevního centra Ostrava, zdravotních pojišťoven a spolupracujícího OS ČČK Ostrava. O kvalitní kulturní program se postarala sólistka Státního divadla Ostrava.

VYZNAMENÁNÍ ČČK A PLAKETY ZA ZÁCHRANU ŽIVOTA

V Praze v zasedací síni Úřadu ČČK bylo 7. 12. 2005 předáno vyznamenání „Za dlouholetou práci“ **26** obětavým funkcionářům Českého červeného kříže společně s plakety „Za záchranu života“, kterou převzalo **10** občanů ČR, kteří

včasným a správným poskytnutím první pomoci významně

Mladík si u lékaře stěžuje na bolest nohy.
Doktor končetinu prohlédne a pokyne:
„Tak a teď ohněte nohu v koleně.“ -
„A na kterou stranu?“ ptá se pacient.

přispěli k záchraně lidského života. Jednání řídila vedoucí úseku vnitřních vztahů Úřadu ČČK **Helena Jůzlová**, slavnostní projev přednesl prezident ČČK **RNDr. Marek Jukl, Ph. D.**, který také spolu s ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou** obě vyznamenání předával. Setkání zakončil kulturní program, v němž vystoupila sólistka opery Národního divadla v Praze **Nada Šormová** se svými žáky z Hudební školy z Prahy 4.

KYTICE ČČK K HROBU HANY BENEŠOVÉ

Ve výroční den úmrtí manželky druhého československého prezidenta a dlouholeté čestné předsedkyně ČSČK **Hany Benešové** (2. 12. 2005) položili kytici se stuhami Červeného kříže na její hrob v Sezimově Ústí ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** a vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha**.

SPOLEČNÉ ŠKOLENÍ S NĚMECKÝM ČČK

Ve dnech 2. - 4. 12. 2005 se v Seči u Chrudimi uskutečnilo školení zástupců OS ČČK zaměřené na organizaci zdravotnického zajištění akcí s velkým počtem účastníků, kterého se zúčastnilo **62** zástupců z OS ČČK. Lektory školení byli zástupci Německého ČČK z Hesenska - **Roland Albert** a **Jürgen Kruft**, ředitel OS ČČK z města Gross-Gerau a šéf dobrovolníků Hesenského ČČK.

PODĚKOVÁNÍ ZA CELOŽIVOTNÍ PRÁCI

Ke 31. 12. 2005 ukončila své celoživotní pracovní působení na Úřadech ČSČK a ČČK vedoucí úseku vnitřních vztahů Úřadu ČČK **Helena Jůzlová**. Na tehdejší sekretariát Ústředního výboru ČSČK nastoupila po maturitě v září 1962. Na zasloužený odpočinek odchází po 43 letech obětavé práce ve službách Červeného kříže. Je nositelkou nejvyšších vyznamenání ČSČK a ČČK, včetně Medaile Alice Masarykové. Patří jí velké poděkování za dlouholetou obětavou práci, v posledních 10 letech mj. i pro Noviny Červeného kříže. I nadále zůstává aktivní členkou Českého červeného kříže.

ČČK BESEDOVAL S BUDOUcíMI NOVINÁŘI

Dne 28. 11. 2005 besedovali ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** a vedoucí úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josef Švejnoha** se studenty Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně o formách a problémech mediální prezentace ČČK. Budoucí novináři projevovali o programy Českého červeného kříže živý zájem. Besedy se zúčastnili i představitelé další humanitární organizace Adra.

ČČKA CVIČENÍ PODZIM 2005

O protiteroristickém cvičení **Podzim 2005**, které se uskutečnilo v noci z 22. na 23. září 2005 na několika místech v Praze a Kralupech nad Vltavou, se celá naše veřejnost dozvěděla z médií. Málokdo však ví, že na cvičení v Kralupech nad Vltavou se velkou měrou podílel i ČČK, a to při maskování zhruba 300 poraněných při výbuchu vlaku a jako figuranti těch nejtěžších zranění, někdy i neslučitelných ze životem.

Někdy začátkem září loňského roku zazvonil na Úřadu **OS ČČK Chrudim** telefon. **MUDr. Dana Hlaváčková**, se kterou spolupracujeme jako maskéři již několik let, prosila, zdali bychom namaskovali poraněné při výbuchu vlaku na velkém cvičení. S tím jsme velmi rádi souhlasili a nakonec dohodli i účast našich osvědčených a velmi zkušených figurantů, odolných proti zimě a i poněkud nešetnému zacházení.

Když jsme obdrželi zadání všech poranění, začalo období intenzivních příprav - od zajištění figurantů přes nákup a přípravu maskovacích materiálů, náhradního ošacení figurantů až po psaní žádostí o uvolnění pro zúčastněné a zajištění dopravy do místa konání. Dne 22. září večer jsme se vydali do Kralup nad Vltavou. Tam na nás v objektu HZS již čekali další figuranti méně či více poučení o tom, co je vlastně čeká, ale také zástupci hasičů a záchranné služby.

Naši sedmičlennou skupinku maskerů čekala velmi náročná práce. Během tří hodin namaskovat rozsáhlá zranění asi na 80 figurantech, na ostatních potom lehčí typy poranění. Třešničkou na dortu bylo dotvoření reálné situace ve vlaku, který předtím upravili pyrotechnici cíleným výbuchem. Při svitu baterek jsme dotvářeli interiéru i exteriéru vlaku a prováděli jsme konečnou úpravu figurantů na místě.

Těm patří náš obdiv a uznání, vždyť vydržet ležet 2 hodiny jen na jedné přikrývce, zalitý krví v nočním chladu a ještě přitom sténat nebo pobíhat zmateně kolem vlaku a celou dobu zásahu křičet hrůzou, to vyžaduje obrovský herecký výkon. Tento vysoce hodnotili všichni zasahující zdravotníci, hasiči i policisté, s nimiž jsme mluvili, ale také pozvaní hosté a zástupci tisku. Tímto bych chtěla poděkovat všem svým kolegům - maskérům: **Ing. Pavlu Štajerovi, Ing. Václavu Černému, Václavu Strakovi, Lídě Rýdlové, MUDr. Otovi Skokanovi, Patriku Altrichterovi, a dále Karlu Žabkovi, Veronice Pékové a Tereze Medunové** - ti pro nás zajišťovali servis, ale hlavně figurantům z řad dobrovolníků ČČK a Mládeže ČČK a dobrovolných hasičů.

Nakonec pár slov, která přišla na naši adresu e-mailem od **MUDr. Dany Hlaváčkové**: „... Dnešní den ukázal nejenom naši odbornou zdatnost a připravenost, ale také náš smysl pro hru za účelem ponaučení a odborných prožitků, které, díky Bohu, snad v realu nenastanou...“. **Anna Altrichterová, ředitelka Úřadu OS ČČK Chrudim**

PRVNÍ POMOC NA MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH

Od počátku roku 2005 jsme začali realizovat projekt „**Ať se brzy uzdravíš, medvídku Brumlo!**“ Projekt se týkal dětí z vybraných brněnských mateřských škol. Pro rodiče a učitelky jsme v jednotlivých MŠ připravili seznamovací hodinu, na níž jsme je informovali o projektu a předali jim tiskové materiály (První pomoc u dětí...).

Naše dvě instruktorky navštěvovaly děti v jejich třídách a učily je formou her a pohádkového příběhu základům poskytování první pomoci. V pěti hodinových lekcích seznámily děti s činností Červeného kříže, vysvětlily pojem zdraví a nemoc, věnovaly se nejen prevenci a ošetření úrazů doma i v přírodě (odřeninám, zlomeninám, popáleninám, otravám, úžehům, bodnutí hmyzem...), ale také běžným nemocím a dodržování správných hygienických návyků. V průběhu návštěvy dostávaly děti drobné odměny a na závěr každé dítě obdrželo brašničku na ruku, jejímž obsahem byl obvaz, náplast a trojčipý šátek.

Na ukončení projektu jsme pro děti připravili dopoledne plné soutěží a zábavy. Celá akce měla název „**Brumla záchranařem**“ a konala se v brněnském parku Lužánky. Děti na jednotlivých stanovištích ošetřovaly zvířátka „nešiky“, hasily školku, hrály si na doktory, kreslily, ... a mohly se tak stát alespoň na chvíli doopravdivými záchranaři. Na konci všechny děti obdržely sladkou odměnu.

Projekt první pomoci na mateřských kolách se u dětí setkal s velkým úspěchem. Je také velmi kladně hodnocen ze strany učitelek, rodičů i instruktořů ČČK.

Ivana Holásková, ředitelka Úřadu OS ČČK Brno-město

SOUČINNOSTNÍ CVIČENÍ IZS ZLÍNSKÉHO KRAJE

Dne 8. září 2005 proběhlo v Kelči součinnostní cvičení složek Integrovaného záchranného systému (IZS). Jeho námětem byl výbuch plynu v budově s jejím následným zřícením a požárem. **OS ČČK Vsetín** byl požádán o namaskování většího počtu zranění s tím, že není vyloučeno zpořehování Humanitární jednotky ČČK na základě žádosti operačního střediska HZS.

Cvičení začalo v 9 hodin simulací výbuchu a požáru. Na místo první přijíždí jednotka dobrovolných hasičů města Kelč, následovaná vozidlem Policie z obvodního oddělení Kelč. Hasiči počínají hasit požár a policisté zajišťovat místo neštěstí. Mezitím přijíždějí na místo jednotky profesionálních hasičů, dobrovolných hasičů a první dva vozy zdravotnické záchranné služby. Hasiči vyprošťují z trosek zraněné a předávají je postupně zdravotníkům k ošetření. Přijíždějí další sanitky ZZS a policejní vozy. Na žádost velitele zásahu povolává operační středisko IZS prostřednictvím náčelníka Krizového štábu OS ČČK Humanitární jednotku ČČK. Ta se dostává na místo v čase 75 minut od předání signálu. Velitel zásahu jí určuje jako činnost evidenci a odsun lehce zraněných osob. Cvičení pomalu končí. Troskami prochází psův od psem vyhledávacím případně nevyproštěné poraněné a na místo přijíždí těžká technika Záchranného prapore Armády ČR z Bučovic a odklízí trosky.

Dochází k hodnocení cvičení. Podle mínění hodnotících proběhlo úspěšně. Svůj podíl na úspěchu má i ČČK. *OS ČČK Vsetín*

NOVÝ OS ČČK HRADEC KRÁLOVÉ

Dosavadní rodina 76 Oblastních spolků Českého červeného kříže v České republice se rozrostla o jeden nový - 77. v pořadí se stal **OS ČČK Hradec Králové**. Vznikl s účinností od 20. 11. 2005 rozdělením dosavadního společného OS ČČK Kolín+Hradec Králové. Novému OS ČČK přejeme hodně úspěchů v rozvíjení aktivit Červeného kříže, ale také hodně nových členů a dobrovolníků, mnoho sponzorů a podporu orgánů regionální samosprávy.

CVIČENÍ V CHOTĚŠOVĚ

MS ČČK Chotěšov na okrese Plzeň-jih společně s **OS ČČK Plzeň-jih+sever** uspořádala ve dnech 15. - 17. října 2005 školení a cvičení Humanitárních jednotek ČČK přímo v Chotěšově.

Záštiti tu nad celou akcí převzala **Ing. Miloslava Šlajsová**, ředitelka Stodské nemocnice.

Cvičení řídila zdravotnická instruktorka **Miloslava Tejmlová** za spolupráce **Ludmily Bartošové**, předsedkyně MS ČČK Chotěšov a dalších členek této místní skupiny (např. **Lenky Melicharové**). Do akce se též zapojil Obecní úřad Chotěšov, vedení místní ZŠ a hasiči. Cvičení a školení se též zúčastnili členové Humanitární jednotky ČČK z Prahy.

Chtěli bychom touto cestou poděkovat všem, kteří školení a cvičení připravili. Chotěšovští občané tuto akci hodnotili velmi kladně. Zvláště se jim líbilo, že do akce byli také zapojeni mladí zdravotníci společně s dospělými a to ze ZŠ Chotěšov a Nýřany.

Marie Podhorcová, ředitelka Úřadu OS ČČK Plzeň-jih+sever

REKONDIČNÍ POBYT SENIORŮ V HODONÍNĚ

V překrásném prostředí Chráněné krajinné oblasti Bílých Karpat v Horském hotelu Jelenovská se uskutečnil v září loňského roku léčebný rekondiční pobyt pro 22 seniorů od 56 do 81 let s různým stupněm postižení.

Pod vedením rehabilitačních sestry se všichni účastníci zapojili do rehabilitačního cvičení jak v tělocvičně, tak i v bazénu. Díky účastníkům patří personálu hotelu za vzornou obsluhu, rehabilitační sestře paní **Balcarové** za individuální přístup a paní **Miklósiové**, hlavní vedoucí a zdravotnici v jedné osobě, za přípravu programu a ošetřování po celou dobu pobytu.

Alena Štukavcová, ředitelka Úřadu OS ČČK Hodonín

Pepíček píše rodičům ze školy v přírodě: „Je tu hezky a mám se dobře. Většinou jenom ležím a odpočívám. Jo, mami, a co je to epidemie?“

NÁŠ HOST

ING. JIŘÍ PAROUBEK

Tentokrát můžeme v pravidelné rubrice našich Novin Červeného kříže „Náš host“ přivítat hosta z nejvýznamnějších - předsedu vlády České republiky **Ing. Jiřího Paroubka**. Našel si přes značné pracovní zaneprázdnění čas a ochotně zodpověděl naše čtyři tradiční otázky.

Otázka: Pane premiére, můžete se nám trochu představit? Co ve Vašem životě předcházelo Vaší dnešní významné funkci?

Odpověď: Je mi 53 let, jsem ženatý a mám dvacetiletého syna. Po dokončení Vysoké školy ekonomické v roce 1976 jsem pracoval až do roku 1990 jako ekonom v různých vedoucích funkcích v podnikové sféře. V roce 1990 jsem působil jako ústřední tajemník Československé sociální demokracie (ČSSD). V letech 1991 - 1998 jsem podnikal v oblasti ekonomického poradenství, kde jsem spolupracoval zejména s drobnými a středními podnikateli. Řadu let jsem byl členem ústředního výboru ČSSD a zastával jsem i různé funkce v regionálním výboru ČSSD v Praze. V listopadu 1998 jsem byl zvolen náměstkem primátora hlavního města Prahy pro oblast finanční politiky a tuto funkci jsem zastával téměř šest let. V srpnu 2004 jsem byl jmenován ministrem pro místní rozvoj a v dubnu 2005 předsedou vlády ČR.

Otázka: Co považujete ve své dosavadní funkci za největší úspěch?

Odpověď: Jsem přesvědčen, že za mou profesní kariéru se mi podařilo realizovat celou řadu projektů, které pomohly občanům. Jedním z nich je např. financování dostavby řady úseků pražského metra ještě z doby mého působení na Magistrátu hlavního města Prahy. Uvědomuji si, že k jedné velké změně a s tím spojenému pocitu spokojenosti (mému i občanů) je potřeba učinit řadu drobných i větších kroků. A proto jsem rád, že se nám

od mého nástupu do funkce premiéra daří krok za krokem uskutečňovat takové věci, které zlepšují život většiny občanů. A těší mě, že se to projevuje v růstu ekonomiky i zvyšující se spokojenosti občanů s prací vlády a fungováním ČSSD.

Otázka: S jakými největšími problémy se ve své současné funkci potýkáte?

Odpověď: Jsem člověk zvyklý tvrdě pracovat a jít cílevědomě za myšlenkou, o jejím významu jsem přesvědčen. Největším problémem je pro mě skutečnost, že ne všem lidem jde o dotažení dobrých věcí do konce. Jako by někteří naši odpůrci uznávali názor, že čím hůř nám bude, tím dříve se dostanou k moci. To způsobuje, že některé velmi dobré myšlenky a návrhy prostě nemají šanci na realizaci.

Otázka: Jaký je Váš vztah k aktivitám Českého červeného kříže? Co Vás z jeho činnosti nejvíce zajímá?

Odpověď: Obecně jsem přesvědčen, že Český červený kříž vykonává spoustu užitečné a záslužné práce. V každé občanské společnosti jsou organizace tohoto typu velmi potřebné. Je zřejmé, že nejvíce viditelná je činnost humanitárních jednotek Červeného kříže zejména v souvislosti s různými katastrofami nebo konflikty. Uvědomuji si, jak důležitá je činnost Červeného kříže při šíření humanitárního práva.

Jako člověku a sociálně demokratickému politikovi mi nejvíce imponuje každodenní práce stovek a tisíců dobrovolníků v osvětě a pomoci sociálně slabým či citlivým skupinám. Je důležité, že šíří myšlenky vzájemné pomoci a solidarity nebo - konkrétně - že provozuje řadu sociálních zařízení po celém území republiky a pořádá rekondiční pobyty pro zdravotně postižené děti.

Otázky kladl: Mgr. Josef Švejnoha

MISTROVSTVÍ REPUBLIKY MLADÝCH „VODNÍČKŮ“

Dne 19. listopadu 2005 se konalo již **VII. Mistrovství republiky žactva a dorostu VZS ČČK ve vodním záchranářství**. Tato soutěž se konala tradičně v Hradci Králové na bazénu. Organizačním zajištěním soutěže byla pověřena **MS VZS ČČK Pastviny**, pod vedením **Jana Sündermanna**, která se tohoto úkolu zhostila, ostatně jako vždy, na výbornou.

Soutěže se zúčastnilo téměř **200** mladých „vodníčků“ ze 14 MS VZS ČČK z Čech a Moravy. Protože vítězů, vzhledem k 5 kategoriím s 5 disciplinami v soutěži družstev a 2 disciplinami v soutěži jednotlivců, bylo mnoho, nebudeme je zde vyjmenovávat. Musíme ale konstatovat, že elán a nadšení dětí a mládeže VZS ČČK byl obrovský, k soutěži přistupovali velice zodpovědně, zejména ty nejmenší.

Putovní pohár Ministerstva zdravotnictví ČR získala již podruhé **MS VZS ČČK Praha 15**. Soutěže se zúčastnil za kancelář senátora Královéhradeckého kraje **Dr. Vedlich**. Po skončení závodů čekal na všechny závodníky volný vstup do Aquaparku a pak již cesta do jejich domovů.

*Jana Kargerová,
generální sekretář VZS ČČK*

MISE 2005 S PODANOU RUKOU

Tento poněkud tajuplně znějící název článku musíme rozšifrovat. **Podaná ruka** je obecně pro-

spěšná společnost, která se úspěšně zabývá především **prevencí dětských úrazů**. A v roce 2005 již potřetí pořádala propagačně-popularizační akci po vybraných městech ČR nazvanou právě **Mise 2005**.

V loňském roce s ní na této akci poprvé celorepublikově spolupracoval také Český červený kříž, za což byl v listopadu 2005 oceněn udělením výroční **Ceny Podaná ruka**. Mise 2005 putovala po 14 městech ČR po následující trase: **Uherské Hradiště - Hodonín - Strakonice - Beroun - Pelhřimov - Hradec Králové - Teplice - Kladno - Jičín - Nymburk - Brno - Havlíčkův Brod - Pardubice - Kolín**. Ve všech těchto městech předváděli členové a dobrovolníci ČČK na náměstích ukázky poskytování první pomoci na namaskovaných figurantech, zajišťovali zdravotnickou službu při průjezdu peletonu cyklistů městem, propagovali aktivity Českého červeného kříže, rozdávali propagační letáčky, aj. V rámci celé České republiky se této akce zúčastnilo kolem **8.000** dětí převážně ze základních škol. Za úspěšnou spolupráci obdržela řada Oblastních spolků ČČK od obecně prospěšné společnosti Podaná ruka děkovné certifikáty.

VÁNOČNÍ STROMY OS ČČK

- **Vánoční strom Červeného kříže** pořádaný **OS ČČK Brno-město** má nejdlejší tradici, která sahá až do roku **1924** - překročila už tedy těžko uvěřitelných **80 let!** U jeho zrodu stál spisovatel **Rudolf Těsnohlídek**, mj. autor slavné Lišky Bystroušky. I před Vánocemi 2005 byl na Náměstí Svobody v moravské metropoli vztyčen Vánoční strom Červeného kříže, u něhož se střídala vystoupení dětských uměleckých souborů, ale hlavně do pokladničky pod ním přšely finanční příspěvky malých i velkých obyvatel Brna i jeho návštěvníků. Celkový součet vybraných peněz se zastavil na částce - **674 361 Kč**, která byla tentokrát rozdělena ze 3/4 na pomocné projekty ČČK pro všechny potřebné a z 1/4 na aktivity Sdružení SOS Dětských vesniček.
- **OS ČČK Ústí nad Orlicí** tentokrát ve dnech 28. 11. - 15. 12. 2005 uspořádal akci nazvanou **Strom splněných přání** (vlastně ty stromy byly tři - v Cukrovinkách v Ústí nad Orlicí, v Hračkárně v Ústí nad Orlicí a v budově sídla OS ČČK Ústí nad Orlicí). Na vánočních stromcích byla zavěšena přání dětí z Dětských domovů v Dolní Čermné a v Horní Čermné. Dárci měli možnost dětská přání splnit a využili toho v hojně míře.
- **OS ČČK České Budějovice** uspořádal **Vánoční veřejnou finanční sbírku Červeného kříže** pod vánočním stromkem od 9. do 21. 12. 2005 v YGY Centru společnosti Donaldsons v Českých Budějovicích. Do kasičky pod ním se sešlo celkem **12.626,- Kč**. Výtěžek této sbírky i té celoroční v AK Medipont bude rozdělen mezi 7 tradičních smluvních partnerů OS ČČK - tedy sociální ústavy a školská zařízení, která se v regionu starají o zdravotně či mentálně postižené.

„Pane Nováku,“ sděluje porodník, „váš syn se narodil předčasně!“ - „A vy se mu divíte, pane doktore?“ opáčí šťastný rodič. „Kdo by vydržel s mojí ženou celých devět měsíců!“

JORDÁNSKÝ ČERVENÝ PŮLMĚSÍC

Jordánský ČP je členem Mezinárodního hnutí ČK a ČP. Jeho hlavním posláním je pomoc obětem válečných konfliktů, přírodních katastrof, pomoc chudým obyvatelům a pomoc nemocným. Jordánský ČP se zabývá zejména **sociální činností**.

Jedním z hlavních prostředků pro snižování chudoby a pro pomoc nejohroženější skupině lidí je **Vzdělávací centrum**, které bylo vytvořeno v roce 1953 a je součástí nemocnice. Dívky a ženy z velmi chudých rodin se zde učí základní oděvní technologie, šití, ruční práce a také práci s počítačem. Každý rok se v tomto centru vyskolí přibližně 500 dívek a žen. Centrum má

velmi dobrou reputaci také proto, že na konci školení obdrží studentky certifikát podepsaný ministerstvem školství.

Další důležitou sociální aktivitou je program pro sirotky, který probíhá ve spolupráci s ČP Spojených arabských emirátů. Tento program probíhá na celém území Jordánska. V roce 2004 rozdělil Jordánský ČP finanční pomoc 1.200 sirotkům. Součástí tohoto programu je i provozování mateřských školek a jeslí. Dalším zařízením je Sirotčinec prince Abdullaha pečující o 15 dívek.

Poslední aktivitou v sociální oblasti je **Centrum rozvoje v komunitě**, které funguje na

bázi univerzity, jež je vedena dobrovolníky. Hlavní náplní centra je snížení nerovnosti ve společnosti pomocí zapojení do kolektivu a skupin. Probíhají zde sociální, zdravotní a vzdělávací programy oslovující zejména lidi žijící na okraji společnosti (mládež, sirotky, ženy a nefunkční rodiny). V tomto centru probíhají např. literární kroužky, kroužky informující ženy a mládež o jejich právech nebo programy pro svobodné matky.

Linda Sochorová, zahr. úsek úřadu ČČK

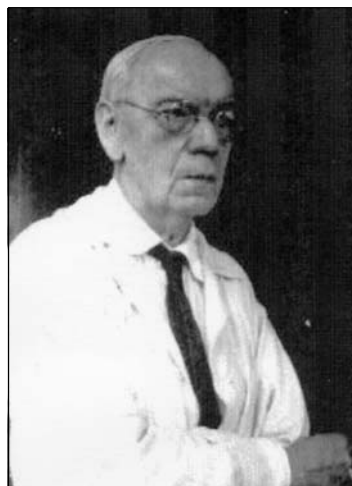

VÝROČÍ ČÍSLA – ČEŠTÍ LÉKAŘI

LADISLAV BOROVSANÝ

(1. 4. 1897 - 4. 1. 1971)

Pozdější významný český anatom vystudoval dvě vysoké školy - v roce 1922 promoval na lékařské fakultě a o 11 let později dokončil studia na přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity v Praze.

Od roku 1922 pracoval v oddělení, které se věnovalo topografické anatomii. V roce 1931 byl jmenován docentem, o šest let později mimořádným profesorem a v roce 1946 řádným profesorem anatomie.

Působil ve funkci přednosty Anatomického ústavu v Praze v letech 1937 - 1939 a po druhé světové válce v letech 1945 - 1970. Ve školním roce 1946/1947 byl děkanem lékařské fakulty UK v Praze. Obnovil výuku anatomie na lékařské fakultě a vychoval novou generaci anatomů prakticky pro většinu morfologických institucí v Československu. Z jeho učebnic

anatomie se po desetiletí učily tisíce našich budoucích lékařů. Letos si připomínáme, že uplynulo 35 let od jeho úmrtí.

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

KOLÍNSKÁ VODA

Voňavka z německého města Kolína nad Rýnem se proslavila v celém světě. Její historii však už dnes zná málokdo. Poodkryjme tedy roušku tajemství jejího vzniku.

Roku 1709 založil italský chemik **Johann Maria Farina**, který se usadil v Kolíně nad Rýnem, jako první na světě továrnu na výrobu parfémů. Jeho první parfémovaná voda se nazývala Voda Královnina nebo Voda Podivuhodná. Výroba kolínské existuje dodnes, jejím znakem je červený tulipán a je vedena rodinou Farina v osmé generaci. Kolínská se brzy dostala do francouzských a německých salonů, na evropské královské dvory a postupem času do celého světa. V původním výrobním a prodejním domě firmy Farina dnes existuje malé Muzeum vůně.

Značka světoznámé **kolínské vody 4711** je číslem domu, ve kterém bydlel v Kolíně nad Rýnem obchodník **Wilhelm Mühles**. Mezi jeho svatebními dary byla v roce 1792 také **aqua mirabilis** (čarovná voda) i s recepturou na její výrobu. Podnikavý muž se v malé dílně pustil do práce a záhy si kolínská voda 4711 získala nesmírnou popularitu. Tato originální pleťová voda měla především ulevovat od bolesti. Používal ji už francouzský císař Napoleon a jeho žena Josefína. Bez označení číslem se později stala vlastně druhovým označením pro voňavé vody s vyšším obsahem alkoholu (kolínské vody obsahují 2-4 % parfémového extraktu v 60 % alkoholu). Hlavními složkami je tu pomeranč, citrón, východní koření a levandulový i rozmarýnový olej. Další přísady a přesné poměry jsou dosud přísně střeženým tajemstvím.

LOUPEŽNICKÁ POŠTA S ČERVENÝM KŘÍŽEM

Poštovní službou provozovanou zločinci byla tzv. **loupežnická pošta** mezi Tsaochwangem a pohořím Paotzoku v Číně v květnu až červnu 1923. Šestého května tohoto roku bandité přepadli 120 cestujících z Modrého expresu na trati Tient-sin - Pukow a drželi je v horách jako rukojmí.

Carl Crow z Amerického červeného kříže zorganizoval „poslůčkovou“ službu pro doručování dopisů a balíčků rukojmím. Byly vytvořeny dvě místní poštovní známky v hodnotě 5 c (chybně nadepsáno 50 c) a 10 c s nápisem „Pao tzu ku Bandit Post“ a hrubým obrysem hor. Bylo vytištěno kolem 500 známek, které byly používány k dopravě zásilek do hor a zpět. Loupežnická pošta skončila 13. června 1923, kdy byli propuštěni poslední rukojmí.

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

JAK SE CHOVAT NA KONCERTĚ

- platí zde podobná pravidla jako při návštěvě divadla
- na koncert chodí dáma zpravidla ve večerní toaletě; má mít na sobě nejlépe jen dvě barvy a neměla by kombinovat šperky s bižuterií. Muži oblékají tmavé šaty doplněné bílou košilí a tmavší vazankou
- na koncert přicházíme včas, vstupenky a kabáty šatnáře odevzdává muž
- návštěvníky nezdravíme, procházíme-li však na své místo řadou už sedících (vždy čelem k nim), je vhodné jim poděkovat
- uvidíme-li opodál známého, nemáváme na něj, ani nepokřikujeme, ale pozdravíme jej vlídným pokývnutím hlavou
- pro koncert platí ve zvýšené míře pravidlo zachovávání klidu a nerušení ostatních posluchačů, neboť hlavním orgánem, kterého užíváme, je sluch
- při programu nehovoříme, nešustíme sáčky s bonbony ani s programem, nepobrukuje se známou melodií
- můžeme si přinést partituru hrané skladby. V ní si můžeme listovat a sledovat provedení, pokud ovšem neobtěžujeme posluchače sedící vedle nás.

Lékař v nemocnici po vyšetření říká pacientovi: „Mám pro vás dvě zprávy.“ - „Tak nejdřív tu špatnou.“ - „Musíme vám amputovat levou nohu.“ - „A ta dobrá?“ - „Chlap z vedlejšího pokoje od vás koupí boty!“

VÝROČÍ ČÍSLA – SVĚTOVÍ LÉKAŘI

RENÉ THEOPHILE HYACINTHE LAËNNEC

(17. 2. 1781 - 13. 8. 1826)

Vynálezce stetoskopu pocházel z bretaňského městečka Quimperu ve Francii. Své první medicínské znalosti získával u svého strýce, který byl lékařem ve městě Nantes. Medicínu vystudoval na pařížské univerzitě, kde se již za studií pustil do vědecké práce. V pouhých 21 letech byl za tuto vědeckou práci odměněn Velkou cenou lékařství a chirurgie.

Zaujaly ho práce týkající se vyšetřování nemocných poklepem a poslechem. Skutečně o vylepšení poslechu pouhým přiložením ucha na hrud nemocného začal přemýšlet poté, kdy vyšetřoval pána, pro jehož tloušťku neslyšel téměř srdeční ozvy. Druhý den zkoušel naslouchat pomocí papírového a později dřevěného válce. Bylo to lepší.

Od těchto primitivních pomůcek pak již vedla cesta přes naslouchátka až do podoby dnešního stetoskopu. Zajímavé je, že k tomuto vynálezu jej inspirovaly děti hrající si u vykotlaného stromu a volající do něj.

Laënnec vážně onemocněl tuberkulózou, vrátil se na čas do rodné Bretaně, kde mořský vzduch a slunce pomohly zlepšit jeho zdraví. Proslavil se výrazným zkvalitněním diagnostiky hrudních nemocí. V roce 1823 se stal profesorem interní medicíny a členem Královské lékařské akademie. Zemřel na tuberkulózu ve věku pouhých 45 let. Letos si připomínáme, že uplynulo 225 let od jeho narození a 180 let od jeho úmrtí.

OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

MUDR. ALOIS CIRPS

(1885 - 1956)

Narodil se v Muglinově u Ostravy. Medicínu studoval v Praze, kde promoval v roce 1910. Poté nastoupil jako obvodní lékař v Bítově. Po vypuknutí první světové války v roce 1914 byl mobilizován jako vojenský lékař. Ještě v tomto roce se dostal do ruského zajetí, kde byl ustanoven lékařem rakouských zajatců v Tomské gubernii. Od roku 1917 sloužil v československých legiích v Rusku jako plukovní lékař a od roku 1919 byl velitelem nemocnice na Ruském Ostrově u Vladivostoku.

Do vlasti se vrátil s československými legiemi koncem roku 1920 a hned byl přidělen ke službě v Červeném kříži - stal se ředitelem Slovenské divize ČSČK (tuto funkci vykonával až do roku 1933). Byl rovněž členem Ústřední samaritánské rady v Praze. Zasloužil se významným způsobem o vytvoření sítě 41 dětských zdravotních stanic na Slovensku, o zřízení nejvíce různých ambulancí, poraden a sociálně-zdravotních domů ČSČK. Bylo jeho osobní zásluhou, že se na Slovensku výrazně zvyšoval také počet členů Dorostu ČSČK, i že vycházely pro jeho členy časopisy Včielka a Slniečko. V době tohoto jeho působení na Slovensku byl také postaven a otevřen Ústav Milana Rastislava Štefánika v Martině. Úspěšně spolupracoval také s Maticí slovenskou. Od 1. ledna 1933 a rovněž po druhé světové válce působil úspěšně ve funkci ředitele Moravskoslezské divize ČSČK.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

DRUHY MOŘSKÝCH RYB

- **Ryby treskovité** - různé druhy tresky, hejk. Prodávají se porcované. Smažíme, pečeme, vaříme, grilujeme je.
- **Ryby platýzovité** - jde o malé ryby, většinou celé se podávají jako jedna porce. Smažíme je na pánvi na másle, pečeme na bílém víně. Halibut a kambala jsou běžně k dostání jako filety.
- **Ryby s bílým masem** - kanič, kajmanka a další ryby různé velikosti. Maso je šťavnaté, tuhé, vynikající chuti.
- **Ryby masité** - nejznámější jsou tuňák a mečoun. Grilujeme je, smažíme a pečeme.
- **Ryby olejnaté** - makrela, sled, sardinka. Smažíme, pečeme, nakládáme do kyselého nálevu, udíme, konzervujeme.
- **Losos a pstruh** - blízcí příbuzní s růžovým sladkým masem. Připravujeme je buď celé nebo jako filety.

- **Polorejnk** neboli mořský ďas - jeho předností je páteř bez postranních výčnělků, dobře se vykostuje. Jeho tuhé maso používáme do rybích gulášů a polévek. (Využity informace z Magazínu Práva)

Otec se synem sledují televizní reportáž z Ústřední vojenské nemocnice. - Tatínku, proč měl doktor při vyšetření pana prezidenta gumové rukavice? - „Aby nezanechal otisky prstů!“

NAŠE DESATERO

UKLÁDÁNÍ ZELENINY NA ZIMU

1. Brambory dlouhodobě skladujeme v tmavé místnosti s teplotou 4 stupně Celsia.
2. Zeleninu uskladňujeme při teplotách 1 - 4 stupně Celsia.
3. Kořenovou zeleninu skladujeme ve vlhkém písku nebo rašelině.
4. Zelí a kedlubny volně ukládáme na polích košťálkem nahoru.
5. Sklep dobře větráme.
6. Optimální vlhkost pro ovoce je 80 % a pro zeleninu 90 %.
7. Příliš vlhké sklepy a místnosti je možné vysušovat pomocí suchého vápna.
8. Udržujeme čistotu všech skladovacích prostor a provádíme pravidelnou kontrolu.
9. Odstraňujeme napadené kusy a plody.
10. Neskladujeme společně ovoce a zeleninu.

PTALI JSTE SE ...

Otázka: „Velmi mě trápí červené žilky, které mám v obličeji i na nohou. Zajímalo by mě, jak vznikají a jak se dají odstranit?“

Renata M., Planá nad Lužnicí

Odpověď: Červené žilky v obličeji trápí nejen ženy, ale i muže. Samy od sebe nikdy nezmizí, navíc v létě ještě více vystupují napovrch. Nejčastěji se tvoří v partiích kolem nosu a na tvářích. Vypadají jako tenké potřhané pavučinky nebo jako červené tečky, tzv. hemangion. Na dolních končetinách trápí hlavně ženy metličkové varixy. Nezakryjí je ani punčochy a na kráse nikomu nepřidávají.

A jak červené žilky vznikají? Svrchní vrstva kůže, epidermis, není prokrvená a je zásobována jenom ze škáry, což je nižší vrstva kůže. V ní se větví nejjemnější kapiláry, ty se shlukují do klubíček a jsou to právě ony shluky, které se zvětšují a vytvářejí červené žilky. Sklon k tvorbě červených žilek mají i děti a tvoří se hlavně tam, kde je obličej vystavován slunci. Pokožka obličeje se tenčí věkem i nešetřeným zacházením a o to více začínou žilky prosvítat.

Jak o pokožku pečovat? Každé ráno než vyjde ven, je třeba si obličej chránit kvalitním krémem s UV filtrem a to jak v létě, tak i v zimě a zejména při pobytu na horách. Velkým nepřítelem naší pokožky je také přesušený vzduch v místnosti, kde trávíte obvykle nejvíce času. Chcete-li tento svůj kožní problém řešit, svěťte se do rukou odborníka. Moderní technika pomocí cévních laserů si dokáže najít hemoglobin v kapiláre a tu navždy uzavře. Červený pavučinový chomáček se záhy vstřebá a je trvale odstraněn. Nejvhodnější dobou pro tento zákrok jsou chladné měsíce.

ZDRAVOTNÍ PORADNY ČSČK

Československý červený kříž je zřizoval od počátku své existence krátce po první světové válce. Postupně se začaly členit podle odbornosti a chorob a také dělit na poradny dětské a poradny pro dospělé občany. V poradnách se prováděla jednak zdravotní výchova, jednak drobná ošetření (injekce, výplachy, trháni zubů, plombování zubů, aj.). Zalistujme např. ve Výroční zprávě ČSČK za rok 1933 a uveďme si přehled těchto poraden spolu s počty jejich návštěvníků jen za Českou divizi ČSČK.

Poradny pro choroby plicní - bylo jich 180 (89 pro dospělé, 91 dětských), celkový počet pacientů - 2.341. **Poradny pro choroby pohlavní a kožní** - celkem 139 ordinací a 7.169 vyšetřených a ošetřených mužů, žen a dětí. **Dětské zubní poradny** - celkem 76 ordinací, celkem 2.038 pacientů a 2.477 provedených zákroků. **Ruský zubní kabinet** - 85 ordináčnických půldnů, 1.582 návštěv (ČSČK zabezpečoval v období první republiky zejména zdravotní a sociální péči o emigranty ze Sovět-

ského svazu). Ve zdravotních poradnách ČSČK byla vykazována ještě tzv. **individuální péče**, která zahrnovala mj. informační návštěvy, umístování potřebných v léčebných ústavech a zdravotnických zařízeních, individuální péči v rodinách, pomoc při vyřizování úředních záležitostí, apod. Návštěv bylo 1.755, rodin v péči zdravotních stanic ČSČK pak 1.488. Dodejme, že podobné zdravotní poradny ČSČK fungovaly také v ostatních divizích ČSČK (Moravskoslezské, Slovenské a Podkarpatské).

OPUSTILA NÁS MUDr. ANNA FOLPRECHTOVÁ

Dlouholetá obětavá členka a funkcionářka ČSČK a ČČK v Olomouci **MUDr. Anna Folprechtová** zemřela 10. listopadu 2005 po těžké nemoci ve věku 66 let. Po absolvování gymnázia ve Šternberku a Lékařské fakulty UP v Olomouci působila prakticky celý svůj život v hygienické službě. Vykonávala funkce okresní hygieničky, ředitelky Okresní hygienické stanice Olomouc a krajské hygieničky Olomouckého kraje. Významně se např. zasloužila o zajištění hygienické služby při návštěvě papeže Jana Pavla II. v Olomouci a na Svatém Kopečku u Olomouce.

Byla autorkou řady odborných publikací v oboru pracovního lékařství i publikací o významných osobnostech z oboru hygieny a epidemiologie v regionu Olomouc, pečovala o dokumentaci vývoje hygienické služby v regionu Olomouc, věnovala se obětavě přednáškové činnosti, dlouholeté pedagogické činnosti na Střední a Vyšší zdravotnické škole v Olomouci. Byla členkou Vlastivědné společnosti muzejní Olomouc, kde se zejména zajímala o sekce „Dějiny lékařství“ a „Historická Olomouc“.

V Červeném křížu jsme ji znali z řady přednášek a besed jako nadšenou propagátorku a popularizátorku zdravotní výchovy, jako autorku publikací či jejich odbornou recenzentku. Přednášela i na celostátně pořádaných kurzech zdravotnických instruktorů ČČK, byla dlouholetou obětavou funkcionářkou ČSČK a ČČK od místní skupiny až po ústřední orgány. Aktivně spolupracovala jako autorka také s redakcí našich Novin Červeného kříže. Byla nositelkou několika vyznamenání ČČK. Čest její památce!

VÍTE, ŽE ...

(KLOUBY)

- klouby představují pohyblivé spojení kostí. Podle stupně volnosti se dělí na: **kulovité** (např. kyčelní), **sedlové** (např. zápěstí) a **kladkové** (např. klouby na posledním článku prstů na ruce)
- klouby mají **kloubní pouzdro**, **kloubní jamku** a **kloubní hlavici**. Kostí, které se spojují kloubně, jsou vybaveny **kloubní chrupavkou**. Ke snížení tření slouží mezi chrupavčitými plochami **kloubní maz**. V některých kloubech jsou na zatížených místech **tíhové hlenové váčky** a **tukové polštáře**
- velmi komplikovaný je **kloub kolenní**, do něhož jsou vsunuty dvě poloměsíčité chrupavčité destičky, tzv. **menisky** (řecky „meniskos = poloměsíc“). Pomocí menisků získává kolenní kloub přídatné přizpůsobení pro všechny možné kloubní polohy (např. při ohnutí je možné provést rotaci bérce asi o 10 stupňů). Při nataženém kolenním kloubu brzdí tento pohyb napjaté vazy. Postranní a vnitřní zkřížené vazy mnohé pohyby nejen umožňují, ale zároveň kloub zpevňují
- ve šlachách jsou vytvořeny tzv. **sezamské kůstky**, které mají zlepšovat silové působení svalů. Největší takovou kostí je **česka**
- často nemohou stabilitu kloubů zajistit jen vazy. Zejména u kloubů kulovitých s velkým

stupněm hybnosti, jako je např. **kloub kyčelní**, umožňují jejich stabilitu kontrakce svalů udržující hlavičci v kloubní jamce.

(Využity informace z publikace „Člověk“, Scientia, 1996)

POMNÍK VÁLEČNÝCH PSŮ

Druhé světové války se v Tichomoří v rámci jednotek amerických „mariňáků“ zúčastnily i stovky dobrmanů. Psi hledali miny a hlídali kasárna. Těm, kteří padli při výkonu povinností, postavili obyvatelé ostrova Guam několik pomníků. My Vám nabízíme jeden z nich.

NOVÉ ČINNOSTI V ČČK

DĚTI A PRVNÍ POMOC V HORNÍ BRANNÉ

Základní škola Horní Branná spolu s **OS ČČK Semily** vypracovala projekt „**Děti a první pomoc**“. Pilotní projekt byl vypracován na 3 dny a jeho autoři se pokusili předat dovednosti z první pomoci dětem netradičním a zábavným způsobem. Od středy do pátku škola připomínala lazaret.

Celá akce probíhala díky podpoře ředitele ZŠ Horní Branná **Jaroslava Tuže** a zapojily se do ní děti od 1. do 9. třídy. První den byla tématem číslo jedna **prevence dětské úrazovosti**. V jejím rámci byla vyhlášena výtvarná soutěž na téma bezpečnost při hře a sportu, bezpečnost na silnicích a bezpečnost ve škole. Z výtvarných prací byla nainstalována výstavka. Druhý den se děti zaměřily na **teorii zdravotní péče a poskytování první pomoci**. Vedle teoretických informací mohly shlédnout i speciálně zaměřené filmy. Třetí den byl věnován **praktickému nácviku první pomoci**. Po škole bylo rozmístěno šest pracovišť, na kterých si děti v praxi ověřily získané dovednosti. Pro projekt bylo velmi důležité zapojení žáků z 8. a 9. třídy, které se problematice první pomoci věnují již několik let. Právě tyto dívky předávaly informace svým mladším spolužákům a byly samy příjemně překvapeny, jak ti je ochotně od nich přijímali.

Velké poděkování patří hlavnímu autorovi projektu paní učitelce **Lence Krausové**. OS ČČK Semily její ojedinělý nápad aktivně podpořil a byl by velmi rád, kdyby jej následovaly další základní školy. Nechcete to zkusit také u Vás? Rádi Vám své zkušenosti předáme.

Zdena Javůrková,
předsedkyně OS ČČK Semily

Manželka v láních, otec se stará sám o syna, chodí s ním na procházky, hraje si s ním, koupe ho, ale syn už zhubnul o 5 kg. Lékař se ptá: „A co mu dáváte k jídlu?“ - „Sakra, na to jsem zapomněl!“

ČERVENÝ KRÝSTAL - DALŠÍ ROZEZNÁVACÍ ZNAK

Počátkem prosince 2005 proběhla v Ženevě Diplomatičká konference zástupců vlád zemí - smluvních stran Ženevských úmluv. Účelem, ke kterému byla svolána, bylo projednání přijetí **III. Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám (ŽÚ)**. Kořeny tohoto návrhu, jehož předmětem je **další rozeznávací znak** pro zdravotnický personál i další identifikační znak pro složky Hnutí ČK a ČP (vedle znaků uznaných ŽÚ, tj. červeného kříže a červeného půlměsíce), který by neměl žádná konotace náboženské, politické či geografické, lze spatřovat již v roce 1949, kdy při přijímání současného znění ŽÚ byla otázka mezinárodních znaků řešena.

Převládá tehdy názor, že v zájmu jednoty znaku a tím zvýšení rozpoznatelnosti, a tedy i ochrany zdravotníků, i v zájmu jednoty Hnutí ČK, nebudou připuštěny znaky jiné (např. tehdy navržená Davidova hvězda) a že primárním znakem bude znak červeného kříže na bílém poli, ovšem s tím, že ti, kdo již užívají červený půlměsíc (červený lev a slunce), tak mohou činit i nadále. Snahy některých zemí o užití svých znaků (červená svastika, červený cedr, červené kolo, červené jehně apod.) tak nedošly naplnění a tyto země (např. Indie, Pákistán, Japonsko, Libanon a další) se rozhodly pro užití červeného kříže, čímž podtrhly to, že jej nechápou jako symbol náboženství.

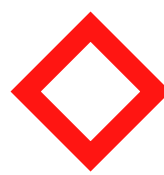
I tak však problém přetrvával - Izrael nadále usiloval, aby se Davidova hvězda stala uznávaným rozeznávacím znakem, jiné státy požadovaly možnost užívání současně červeného kříže i půlměsíce (Kazachstán, Eritrea). Národní společnosti těchto zemí nemohly být připuštěny do Hnutí ČK a ČP. Tento stav se měnil v letech 1997-1999, kdy se nejvyšší orgány Hnutí ČK a ČP otázkou opět zabývaly a situace vyústila v předložení návrhu III. Dodatkového protokolu Mezinárodním výborem ČK v roce 2000. Od té doby se vedla řada jednání, jejichž výsledky závaživě především na politické situaci na Blízkém

východě a bohužel se celá věc stávala více než otázkou věcnou otázkou politickou. Otevřeně se to projevilo v ultimatu Amerického ČK, který do přijetí Davidovy hvězdy zastavil platbu členských příspěvků MF ČK a ČP. Naopak pozitivním krokem bylo loňské Memorandum o porozumění mezi Palestinským ČP a Společností Davidovy hvězdy (MDA).

Po odkladu z roku 2000 se tedy loni Diplomatičká konference sešla. Po složitých jednáních nakonec v pozdních nočních hodinách 6. 12. 2005 přijala navržený text III. Dodatkového protokolu. K čemu po jeho vstupu v platnost dojde?

Pro ty státy, které jej ratifikují, vznikne povinnost **respektovat tzv. znak červeného krystalu jako znak naprosto rovnocenný znaku červeného kříže nebo půlměsíce** a současně právo tento znak začít užívat v ochranné funkci pro své zdravotníky (viz obr. č. 1) - pokud již užívají znak ČK nebo ČP, mohou si jej i nadále samozřejmě ponechat, ale za výjimečných situací budou moci jak vojenští zdravotníci, tak zdravotníci národních společností, MV ČK a MF ČK a ČP dočasně užit znak červeného krystalu (zejména tehdy, pokud se domnívají, že je vhodnější, než jejich znak stávající). Název ani znak Mezinárodního hnutí ČK a ČP, Mezinárodní federace ani Mezinárodního výboru se nemění. Pro národní společnosti vzniká **možnost** užívat jako svůj znak (tj. v identifikační funkci) **znak červeného krystalu doplněný uprostřed znakem národní společnosti** (pro společnost ČK viz obr. č. 2), kterým může být ČK, ČP nebo oba tyto znaky nebo - ale jen na svém státním území - jiný znak - např. právě Davidova hvězda v případě MDA. Zde uvedme, že **ČČK bude i nadále užívat svého znaku dosavadního**.

Při přijímání III. Protokolu bylo zdůrazněno, že posílá ochranu zdravotníkům i jednotu Hnutí ČK a ČP. Na tomto místě chci zdůraznit,

Obr. 1
- ochranný znak

Obr. 2
- identifikační znak
příklad pro národní společnost
Červeného kříže

že si toto samozřejmě všichni v duchu principu humanity a v zájmu ochrany obětí válek, přeje-me. Přesto však přijetí III. Protokolu proběhlo za zvláštní atmosféry - atmosféry rozděleného světa. Protokol - na rozdíl od Ženevských úmluv a obou Dodatkových protokolů - **nebyl přijat konsenzem**, ale přehlasováním skupiny především arabských států (poměr 98.27, ostatní ze 144 delegací nehlasovaly).

Vzniká tak otázka, zda opravdu bude univerzálně ratifikován - jediné tehdy, jak již delegace ČČK upozornila na Radě delegátů ČK a ČP v Soulu, by mohl efektivně zajistit ochranu - neboť **povinnost respektovat jej vzniká jen státům, které se tak rozhodnou**. Namísto všeobecně (tj. všemi 192 státy Ženevských úmluv) respektovaných znaků ČK a ČP budeme po jistou dobu mít znak respektovaný jen několika málo státy. Světově uznávaný expert na mezinárodní humanitární právo (MHP), československý reprezentant na jednáních o smlouvách MHP a nositel Medaille Henri Dunanta - prof. Gejza Mencer, kdysi napsal: „... vytvořit většinovým hlasováním, obzvláště v oblasti MHP, úmluvu, která druhou stranu právně nezavazuje, nelze považovat za vítězství, ale spíše za danajský dar...“. Doufejme jen, že to nebude případ červeného krystalu.

Dr. Marek Jukl, Ph. D.,
prezident ČČK a člen vládní delegace ČR
na Diplomatičké konferenci v Ženevě

FALEŠNÉ MÝTY V PRVNÍ POMOCI

Vážení čtenáři,

v roce 2006 se na stránkách Novin ČK budete setkávat s novým seriálem **Falešné mýty v první pomoci**. Jeho cílem je upozornit na některé často se vyskytující chyby v poskytování i výuce laické první pomoci, uvést tradované informace na pravou míru a do souladu s platnými Standardy první pomoci z roku 2002.

DÍL I.

MÝTUS O VOLÁNÍ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

V prvním dílu seriálu se zaměříme na správný postup při volání záchranné služby. Poskytnutí laické první pomoci je jedním, ne však jediným, klíčovým předpokladem přežití či údravy postiženého s vážným úrazem či náhle vzniklým (zhoršeným) onemocněním. Často se hovoří o tzv. řetězu přežití, tedy o nutné návaznosti jednotlivých stupňů pomoci. Přirovnání procesu záchrany zdraví k řetězu je výstižné, neboť stejně jako pevnost řetězu závisí na jeho nejslabším článku, i výsledný zdravotní stav postiženého se často odvíjí od toho nejméně zdařilého momentu v péči o něj. Jedním z článků řetězu je i **volání záchranné služby**, jež musí být především včasné.

Falešný mýtus

- Domněnka, bohužel často utvrzovaná na našich soutěžích v první pomoci, že **volání pomoci je jakousi třetíčkou na dortu, kterou zakonzumujeme vlastní ošetření postiženého**.
- Velmi nebezpečným se tento mýtus stává v případech náhlé zástavy

Děda říká vnukovi: „Strašně mě rozčiluje, když musím čekat u doktora.“ - „To mě taky rozčiluje, když musím čekat.“ říká vnuk. - „Ty chodíš taky k doktorovi?“ - „K doktorovi? Ne, na rande“.

oběhu, kdy s každou minutou opoždění příjezdu záchranné služby klesá naděje

na přežití postiženého o 7 - 10 %. Správnou laickou KPR lze tento pokles zpomalit, nikoliv však zastavit.

Správný postup

- Proto platí - v případě, že je na místě více zachránců, jeden z nich volá pomoc okamžitě po zjištění situace.
- Je-li zachránce sám, provede před zavoláním záchranné služby pouze úkony nezbytně nutné (zástava masivního krvácení), v případě náhlé zástavy oběhu pak volá ještě před zahájením KPR. Výjimkou z tohoto pravidla je náhlá zástava oběhu při úrazech, otravách, tonutí a u dětí do 8 let. V takovém případě nejprve 1 minutu resuscituje a následně volá pomoc.
- Pouze v případě jediného zachránce a zcela nedosažitelného telefonu má přednost provádění KPR. S rozvojem mobilních sítí se však tato situace stává spíše teoretickou.

Josef Škola

RADA PRO VÁS ...

JAK SPRÁVNĚ TŘÍDIT PLASTY

- Mezi plasty nepatří: staré linoleum, plastové trubky ani plasty z aut. Takové materiály raději odveďte do sběrného dvora
- Nevhazujte sem ani obaly od nebezpečných látek, jako jsou motorové oleje, chemikálie, fedidla, barvy či domácí čističe jako např. Savo nebo Iron
- Plastové obaly a láhve musejí být prázdné. Můžete sem vyhodit i prázdné obaly od aviváže, šamponu či krému
- PET láhve vždy sešlápněte, víčko hoďte do kontejneru buď zvlášť nebo láhev zavřete, až když je sešlápnutá. Šetříte tak místo v kontejneru a tím i prostředky za svoz, který nemusí probíhat tak často
- Kelímky od másla a jogurtů nemusí být vymyté, stačí je dobře vyškřábat. Zbytek nečistot se odstraní při dalším zpracování.

(Využity informace z časopisu Vlasta)

„ČERVENOKŘIŽÁCI“ Z MOSTU A KYNOLOGOVÉ-ZÁCHRANÁŘI

Ve dnech 11. - 13. 11. 2005 se konala mezinárodní soutěž kynologů - záchranářů v policejním středisku v Kaňkově u Mostu. **OS ČČK Most** byl požádán prezidentem Svazu záchraných brigád kynologů ČR **Vladimírem Kuchou** o pomoc při organizaci této soutěže.

Oslavila jsem členy Červeného kříže - většina z nich byla účastníky Oblastního studijního střediska ČČK, jeden je členem Humanitární jednotky ČČK. Každý z nás se po tyto tři dny stal figurantem, kterého vyhledávali pejskové a záchranáři z nejrůznějších zemí. Figuranti byli ukryti téměř nepřetržitě dva dny a dvě noci, velmi obětavě se schovávali v nejrůznějších úkrytech a dírách, ve sklepech i na střechách, často několik hodin v prostoru, kde nebyl možný téměř žádný pohyb. Zimní počasí celou tuto situaci ještě ztížilo.

Všem figurantům patří dík za jejich obětavost a mnohdy i odvahu. I v dnešní době ještě existují lidé, kteří dokážou nezištně věnovat svůj volný čas a své pohodlí pro dobrou věc a mají srdíčko na pravém místě!
Jana Píšová,
ředitelka Úřadu OS ČČK Most

PROSPĚŠNÝ REKONDIČNÍ POBYT DĚTÍ

Ve dnech 11. až 18. listopadu 2005 se uskutečnil rekondiční pobyt 28 dětí s vadným držením těla v zámečku Komtesa v Bečově nad Teplou. Děti byly doporučeny odbornými lékaři a to převážně z bývalého okresu Plzeň-sever. V dopoledních hodinách probíhala řádná výuka s paní učitelkou **Kabátovou**, která je třídní učitelkou matematické třídy v Nýřanech. Denně děti absolvovaly cvičení na procvičení páteře pod odborným dozorem paní **Schwainarové**. Pořádající **OS ČČK Plzeň-jih+sever** má velmi dobrou spolupráci s pracovníkem BESIPu pro Plzeňský kraj **Václavem Irčingem**, který v průběhu pobytu uspořádal besedu s dětmi a zároveň děti vyplnily i testy z dopravní výchovy.

Ing. Podhorec přednesl přednášku, ve které upozornil na kriminalitu dětí a páčání trestné činnosti včetně šikany mezi dětmi. Všem dětem se pobyt líbil a odjížděly s přáním vrátit se do Bečova zase příští rok.
Josef Hajšman,
OS ČČK Plzeň-jih+sever

MLADÍ LIDÉ A PRVNÍ POMOC V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Je sobota pozdě večer a já zrovna surfuju na internetu. A náhodou jsem narazila na článek, který mě opravdu šokoval! Byl to článek o havárii, při které přišla ZBYTEČNĚ o život mladá dívka, která měla před sebou CELÝ krásný život, ale nehodu bohužel nepřežila... A přitom stačilo tak málo, aby byl její mladý život zachráněn! Stačilo tak málo! Kolem bezmocného těla dívky stálo 5 lidí a nikdo nebyl schopen jí poskytnout základní první pomoc... Všichni se nad jejím tělíčkem pouze dohadovali, ale nikdo jí nepomohl... Ptám se, PROČ? Lidé přítomní na místě nehody tvrdí, že jí nechtěli pomoci, jelikož se báli, aby nezhoršili její zdravotní stav... Ale vždyť by stačilo tak málo, zahájit včas umělé dýchání, protože u holčičky došlo k zástavě dechu.

A proto, že jí nikdo nebyl schopen pomoci, došlo následně i k selhání krevního oběhu. Nebyla provedena ani kardiopulmonální resuscitace, tudíž se srdíčko nevinné dívky navždy zastavilo...

Když jsem si tento článek četla, šel mi skutečně mráz po zádech! Řekla jsem si, že tohle už se nesmí stát, že nesmí o život zbytečně přicházet malé děti! A přečtení právě tohoto článku a samozřejmě i spousta dalších případů mě přivedly na myšlenku učít mladé lidi a zájemce základy první pomoci, aby k takovým případům již nedocházelo. Poprosila jsem tedy ředitelku našeho OS ČČK **Zdeňku Hanzalovou**, zda by to bylo možné. A skutečně, podařilo se! Společně s mými kamarádkami (**Lenka Michalcová, Karolína Jarošová, Jitka Špuláková, Monika Emrová, Liibuše Flídrová, Blanka Dytrichová** - všechny z OSM ČČK Jindřichův Hradec) tedy vedeme několik kroužků první pomoci. Zavedli jsme kroužek na ZŠ i na našem místním gymnáziu. Zprvu jsem se bála, že nebude velký zájem, ale opak byl pravdou. Na gymnáziu se našlo pár nadšenců a na základních školách jsou vedeny kroužky ve velkém počtu dětí zajímavých se o první pomoc.

Pro děti je velkou motivací např. dobré umístění na soutěži Hlídek mladých zdravotníků I. a II. stupně. Snažíme se dětem vysvětlit, proč je tak důležité znát první pomoc, učíme je základy první pomoci a kroužky ožívujeme tím, že občas přivedeme naše zkušební „červenokřížáky“, aby dětem ukázali, jak vypadá profesionální práce, která pro ně bude za chvíli také hračkou, když nepoleví a budou trénovat. Čas od času uděláme nějaký zásah, aby si zkusily, jak to na soutěžích vypadá. V budoucnu máme v plánu udělat na našem gymnáziu pořádný zásah se spoustou zranění a družstvo utvoříme my - „učitelé“ (samozřejmě říkáme učitelé v uvozovkách, protože se snažíme, abychom si byli všichni rovni, žádný TY jsi žák, JÁ jsem učitel, to ne, snažíme se být s dětmi kamarády - o tom je přece i celý Červený kříž) a dětem ukážeme nějaký zásah. Tak držte palce, at nám to vyjde!

Naší další prioritou je připravit děti co nejlépe na soutěže. Občas hodinu zpestříme i vyprávěním zajímavých zážitků ze soutěží a různých soustředění. Spoustu dětí už jsme pro první pomoc získali natolik, že se hodně z nich chystá na Okresní studijní středisko ČČK, z čehož máme samozřejmě obrovskou radost! Naše „červenokřížáčka“ základna se stále zvyšuje, je nás stále víc a víc, a nás těší, že dětem a mladým lidem není první pomoc lhostejná!

Teď jsem si tak vzpomněla na oblíbenou větu jedné naší kamarádky: „**Vždyť první pomoc je tak krásná věc!**“ A první pomoc je nejen krásná, ale hlavně důležitá! Myslím si, že každý by měl ovládat základy, aby byl schopen pomoci druhému člověku v nouzi, protože přístě můžeme být v nouzi MY!

Závěrem bych chtěla poděkovat všem lidem, kteří nám umožnili tyto kroužky vést. Jsou to ředitelka Úřadu OS ČČK Jindřichův Hradec **Zdeňka Hanzalová**, profesorka na Gymnáziu Vítězslava Nováka **Mgr. Irena Vybíralová** a ředitel **Mgr. Miloslav Vokáč**, ředitel 2. Základní školy v Jindřichově Hradci **Mgr. Jiří Vodáček** a další. Dík patří i našemu družstvu „seniorů!“, které se letos umístilo na 2. místě v Republikové soutěži zdravotnických družstev HJ ČČK a družstev Juniorů - Kubínové memorii. Právě tyto kluci nám také pomáhají. Díky všem!

Jsem opravdu moc ráda, že je o první pomoc zájem u mladých lidí. Já osobně mám Červený kříž jako opravdu obrovský koníček, kterého se nikdy nevzdám! Díky Červenému kříži jsem poznala skvělé lidi a účastním se akcí, na které se vzpomíná skutečně dlouho. *Jitka Čechová,*
OS ČČK Jindřichův Hradec

60 LET ZNOVUOBNOVENÍ ČINNOSTI MS ČČK STŘELICE

V září loňského roku uplynulo 60 let od znovuoobnovení činnosti MS ČČK ve Střelcích. Činnost Červeného kříže v naší obci má v mnohem

hlubší kořeny. Podle nepotvrzených údajů byla první MS ČČK založena v roce **1923**. Bohužel během válečných let zmizely všechny dokumenty, které s touto činností souvisely.

Na popud **MUDr. Václava Šafránka** byla **23. září 1945** svolána schůze, na které došlo ke znovuoobnovení činnosti Červeného kříže. Spolek ČČK, zahrnující v té době 16 obcí, si vytkl jako jeden z prvních úkolů rozdělení humanitární pomoci mezi potřebné válkou postižené obyvatelstvo.

V dnešní době má MS ČČK 123 členů a několikrát byla vyznamenána za dobrou práci. Nejen tato ocenění, ale i množství dokumentů a fotografií, vztahujících se k působení ČČK ve Střelcích, si mohli prohlédnout návštěvníci výstavy, která se uskutečnila ve dnech 9. - 12. září 2005 v prostorách Obecního úřadu ve Střelcích.
Ing. Eva Kupská,
předsedkyně MS ČČK Střelice

VÁNOČNÍ NADÍLKA PRO STARÉ A OSAMĚLÉ LIDI

Ve dnech 16. a 17. prosince 2005 uspořádala **1. MS ČČK v Praze-Hradčanech** a OS Mládeže ČČK Praha 1 a 13 vánoční nadílku pro staré a osamělé lidi. Celkem bylo obdarováno 100 obyvatel Prahy 1 a Prahy 13.

Na Praze 1 má vánoční nadílka Červeného kříže dlouholetou tradici, která sahá až do meziválečného období. V letošním roce jsme obdarovali 65 osamělých lidí, které vybrali členové 1. MS ČČK na Hradčanech při své celoroční pomoci starým lidem. Pro příchod bylo připraveno posezení s občerstvením. Vánoční atmosféru doplňovalo společné zpívání koled. Členové Mládeže ČČK pomohli obdarovaným donést balíčky domů a roznesli je těm, kteří na slavnostní posezení nemohli přijít.

Na Praze 13 probíhala nadílka v letošním roce poprvé. Staří a osamělé lidé byli vybráni ve spolupráci s odborem sociální péče a zdravotnictví MČ Praha 13. Členové Mládeže ČČK zde doručili 35 balíčků.

Touto malou pozorností jsme se pokusili zpříjemnit Vánoce těm, kteří ztratili své nejbližší a jsou v tyto sváteční dny sami. Náplň balíčků tvořily především trvanlivé potraviny, ovoce a vánočka. Potraviny věnovaly firmy: Fany Gastroservis, s. r. o., Carrefour Stodůlky, Teekanne s. r. o., Odkolek - pekárna JZM, Burkhof Káva s. r. o., Ferrero Česká s. r. o., přispěl i OS ČČK Praha 7 a 1. Součástí balíčků bylo vánoční přáníčko, které namalovaly děti z kroužků mladých zdravotníků. Děkujeme tímto našim sponzorům a všem, kteří se na vánoční nadílce podíleli. Doufáme, že se nám tuto tradici podaří udržet i do dalších let.
Eva Bernatová

Matka říká lékaři: „Pane doktore, nepodíval byste se na moji dceru, proč má tak vypoulené oči?“ Doktor ji prohlédne a řekne: „Povolte jí gumičku ve vlasech!“

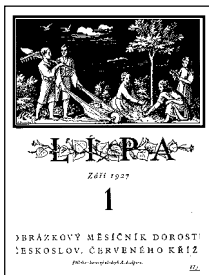
PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

85. VÝROČÍ VZNIKU DOROSTU ČSČK

První dorostové sekce u národních společností ČK ve světě vznikly krátce po první světové válce v Kanadě, USA a v Austrálii. Jejich základním heslem bylo - „Sloužím“.

Také v Československu po první světové válce bylo nutné zlepšit zdravotní stav dětí. Zdravotnický program do škol formou hry nazvané „Boj o dobré zdraví“ (zahrnující 14 zdravotních pravidel) za pomoci letáků, plakátů a brožurek pomáhaly zavádět pracovníce Amerického červeného kříže. Hry se po dobu tří měsíců ve školním roce 1920/1921 zúčastnilo více než 70.000 dětí.

Následně pak Ministerstvo školství a národní osvěty povolilo organizovat na školách Dorost ČSČK svým výnosem ze dne **26. ledna 1921**. Tentýž den je proto také považován za datum vzniku Dorostu ČSČK. Čestnou předsedkyní Dorostu ČSČK byla **Dr. Alice Masaryková**, skutečným prvním předsedou pak profesor Karlovy univerzity v Praze, filosof **Prof. PhDr. František Dr-**

tinu. Už v březnu 1921 začal vycházet **Měsíčník Dorostu ČSČK** s ústředním heslem „**Děti všech národů láskou a prací k lidskosti**“. Byla vytvořena i hymna - „**Pochod Dorostu Červeného kříže**“, kde na slova Bedřicha Molnára složil hudbu Jaroslav Křička. Členské příspěvky činily 2,- Kč. Na školách řídila činnost třídní samospráva.

Největšího rozkvetu dosáhl Dorost ČSČK těsně před druhou světovou válkou a v prvních letech po ní - v roce 1949 sruzoval **1.416.000** členů ve **45.000** třídách na **14.500** školách, což jej řadilo na 2. místo v Evropě a 4. místo na světě. Bohužel v nových politických poměrech v Československu přestal Dorost ČSČK existovat jako samostatná organizace, mohl sice působit při ČSČK, ale byl také násilně začleněn do jednotného Československého svazu mládeže a jeho Pionýrské organizace. Po roce 1989 se jeho nástupcem stala organizace **Mládeže ČČK** působící jako zvláštní složka v rámci ČČK.

PODĚKOVÁNÍ PRO ČČK

Úřad ČČK ve spolupráci s agenturou SAZ oslovuje občany ČR - potenciální dárce s žádostí o zaslání finančního příspěvku na rekonstrukci Dětské léčebny ČČK v Bukovanech. Mnoho dobrých lidí peníze posílá, někteří se v dopisech zlobí a rozčilují a občas někdo také poděkuje. Z jednoho takového milého dopisu Vám rádi citujeme:

„Vážený pane řediteli! V dopisech od Vás bývá přiložen malý dárek - vždy nás potěší. Dnes bych chtěla poslat malý „dárek“ já Vám. Je z mých dětských „pokladů“, které si schovávám - členská knížka ČČK. Stát se členkou ČČK, to byla hrdost a v poválečných letech i nadšení. Byl to právě ČČK, který vyvinul užasnou snahu pomoci i v době po válce a přinášel osvětu do škol a pro rodinnou výchovu. Nevím, jak je to možné, ale i přesto, že jsem byla dítě žijící v Praze, vědomosti o zdravé výchově dětí byly v rodinách jen velmi skromné. Osobní hygiena, pravidelné stravování a spánek, lékařská prevence, očkování, ozdravovny - to byly informace, které sděloval ČČK na školních schůzkách rodičům. Nám dětem se dostávala pomoc nejen zdravotní, ale i pomoc v chudobě, která po válce v mnoha rodinách byla.

Na mne osobně to působilo v dětství úžasně - a pomáhat zmírnit utrpení dětí světa, to je smyslem mého života dodnes.

Červenému kříži tudíž vyslovuji - Děkuji!

Tento milý dopis se svou členskou legitimací Dorostu ČSČK (členkou se stala v 10 letech v 5. třídě ve školním roce 1949/1950) a ukázkami poštovních známek a zdravotně výchovných materiálů ČSČK nám poslala **Jana Büllowová (za svobodna Nováková) z Plzně**

BLAHOPŘÁNÍ K ŽIVOTNÍMU JUBILEU

V říjnu před 50 lety vstoupil pan **PhMr. František Matušina** do Místní skupiny Československého červeného kříže Brno-Obřany. Velmi aktivně se zapojil do práce výboru. Zabezpečoval odborné poradenství na úseku léčiv i služby první pomoci pro občany. Byl členem Zdravotnické družiny Obřany, která se zúčastňovala různých cvičení, ale i záchranných akcí. Spoluorganizoval také kulturní a společenské večery v Obřanech. V letech 1972 - 1978 vedl jako předseda Místní skupinu ČSČK. Poté v jejím výboru převzal úsek zabývající se prací v připojených osadách Řádky, Újezdy, Zázmolí, o které se velmi dobře stará doposud. Pan magistr Matušina je nejdéle pracujícím členem našeho výboru MS ČČK.

Za všechnu jeho práci, kterou dělal velmi obětavě a svědomitě, mu patří velký obdiv a ještě větší dík. Zároveň bychom mu chtěli popřát k jeho nadcházejícímu životnímu jubileu **90**

Muž s hodně velkým břichem stojí před mateřskou školou. Z okna se vykloní mladá učitelka a ptá se ho: „Čekáte dítě?“ Muž se usměje a zdvořile říká: „Ne, to mám od piva“.

let (3. 2. 2006) hlavně hodně zdraví, štěstí a duševní svěžesti do dalších let - napsala nám za výbor Místní skupiny ČČK Brno-Obřany **Mgr. Jenka Kůrová**. Redakce Novin ČČK se k blahopřání připojuje.

POŠTOVNÍ ZNÁMKY ČK PODLE ABECEDY

Další náš nový seriál Vás bude postupně seznamovat s výběrem poštovních známek s tematikou Červeného kříže (a samozřejmě i Červeného pŕlměsíce) z celého světa. A protože všechno začíná od písmene A, budeme v něm i my postupovat při představování známek vydávaných národními společnostmi Červeného kříže a Červeného pŕlměsíce podle abecedy.

Jako první Vám dnes představíme po jedné poštovní známce **Alžírského červeného pŕlměsíce a Afgánského červeného pŕlměsíce**.

JAK SE DŘÍVE LÉČILO

Náš nový seriál Vás v šesti letošních číslech Novin ČČK ve stručnosti seznámí s léčebnými metodami používanými v minulosti (pouštění žilou, přikládání baněk, přikládání pijavic, klystýry, vypalování ran, umělé hnisání).

POUŠTĚNÍ ŽILOU

Pouštění žilou bylo tradiční metodou odstranění škodlivých látek z těla. Otevřením povrchové žíly se z nemocného místa odváděla krev. Pro tento úkon platila přímo mystická pravidla - směl se provádět pouze za jasného dne a při vhodné konstelaci hvězd. Za vhodná místa byla považována zejména šíje, lýtko, ramena, záda a krajina ledvin.

Ve středověku bylo pouštění žilou výkonem, který se prováděl především v lazebnách. Byl považován za součást očisty těla a také proto, že krvavé zákroky spadaly pod pravomoc lazebníků a ranhojičů. Při tzv. malém pouštění žilou se obvykle odebíralo 90 - 120 ml krve, při velkém až 1 litr! V privilegovaných vrstvách obyvatelstva se považovalo v 16. st. za vhodné provádět tento zákrok dvakrát za měsíc, dokonce se pouštělo žilou i kojencům.

Pouštění žilou bylo velice módní záležitostí zejména koncem 18. století. O jednom francouzském lékaři se tradovalo, že prolil více krve než sám císař Napoleon ve všech svých válkách. Francouzskému králi Ludvíku XV., u nějž se tento zákrok netěšil příliš velké přízni, bylo přesto pouštěno žilou 38x. Angličtí lékaři např. ještě v 19. st. doporučovali pouštět žilou krev tak dlouho, dokud nenastane mdloba. Od pouštění žilou se začalo výrazně upouštět teprve v souvislosti s novými poznatky medicíny ve 2. polovině 19. století.

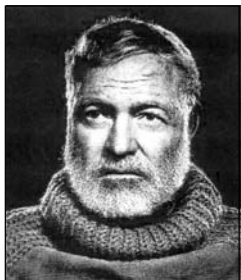

OSOBNOSTI SPOJENÉ S ČERVENÝM KŘÍŽEM

ERNEST HEMINGWAY (21. 7. 1899 - 2. 7. 1961)

První osobností, kterou jsme si vybrali do nově zahajovaného seriálu světových celebrit, jež ve svém životě pomáhali Červenému kříži, je světoznámý americký spisovatel Ernest Hemingway.

Narodil se ve městě Oak Park v americkém státě Illinois jako druhý ze šesti dětí v rodině lékaře. Již při středoškolských studiích psal články pro školní týdeník. Měl dva cíle - vstoupit do armády a naučit se psát. První možnost mu otec zakázal a tak v roce 1917 nastoupil do novin Kansas City Star. Po šesti měsících se pak přihlásil jako **dobrovolník ambulancních sborů Červeného kříže na italské frontě**. Utrpěl zde zranění, ze kterého se léčil v Miláně, kde zažil první velké milostné vzplanutí ke zdejší zdravotní sestře. Válečné i

milostné vzpomínky zahrnul o deset let později do románu „Sbohem, armádo“.

Dodejme už jen ve stručnosti, že později své evropské i africké zkušenosti zpracoval do světově proslulých knih - „Pohyblivý svátek“, „Fiesta“, „Komu zvoní hrana“, sbírky povídek „Zelené pahorky africké“ a slavné novely „Stařec a moře“, za níž získal v USA prestižní Pulitzerovu cenu a v roce 1954 i Nobelovu cenu za literaturu. Byl vášnivým lovcem, prožil několik neúspěšných manželství, své deprese často utápěl v alkoholu. V posledním období svého života byl vážně nemocen (mj. cukrovka, vysoký tlak, nemoc jater). Svůj život ukončil sebevraždou - výstřelem z pušky před 45 lety.

VYZNAMENÁNÍ ČERVENÉHO KŘÍŽE

RAKOUSKO-UHERSKÁ VYZNAMENÁNÍ - 1. část

Další nový seriál věnovaný vyznamenáním Červeného kříže, (k němuž nám podklady dodali prezident ČČK **Dr. Marek Jukl, Ph. D.**, člen SD ČČK z Teplic **MUDr. Vladimír Valta** a **PhDr. Jiří Belis** z Národního památkového ústavu - územního odborného pracoviště v Ústí nad Labem, jimž všem velmi děkujeme), zahájíme v bývalém Rakousko-Uhersku.

U příležitosti 50. výročí podepsání Ženevských úmluv založil císař František Josef I. dne 17. srpna 1914 **Čestné vyznamenání za zásluhy o Červený kříž**. Toto vyznamenání bylo rozděleno do 4 stupňů a bylo určeno všem osobám, které se zasloužily o rozvoj, podporu a činnost dobrovolné pomocné služby ČK. Nejvyšším stupněm vyznamenání byla Záslužná hvězda, po ní následovalo Čestné vyznamenání I. třídy, poté Důstojnické čestné vyznamenání a nakonec Čestné vyznamenání II. třídy. Uvedený systém byl doplněn Stříbrnou a Bronzovou čestnou medailí Červeného kříže. První a druhý stupeň uděloval císař sám, třetí a čtvrtý včetně obou medailí pak císařův zmocněnec pro Červený kříž. Dodejme ještě, že tato vyznamenání zanikla vznikem Československé republiky v roce 1918. Dnes si představíme první dva stupně tohoto systému vyznamenání.

Záslužná hvězda s válečnou dekorací - stejně jako u všech čtyř stupňů vyznamenání je základním stavebním prvkem stříbrný, červeně smaltovaný a bíle rámovaný latinský kříž tlapatých ramen s konvexním zakončením. Na střed kříže byl položen kruhový medailon bíle smaltovaný, který uprostřed nesl rudé smaltovaný Ženevský kříž - symbol Červeného kříže. Okraj medailonu byl rámován červeně smaltovaným mezikružím se zlatým nápisem „Patriae ac humanitati“ (Vlasti a lidskosti). Záslužná hvězda má částečnou podobu řádové hvězdy. Mezi ramena základního kříže jsou vloženy svazky kratších stříbrných paprsků. Hvězda udělená s válečnou dekorací měla přes ramena kříže a pod svazky paprsků položen zeleně smaltovaný věnec z dubové a vavřínové ratolesti. Rubová strana hvězdy byla hladká, stříbrná, složená z vrstev kovu, středový medailon bíle smaltovaný s letopočty 1864/1914 byl rámován červeným mezikružím. Zde byla připevněna i svislá připínací jehlice. Celkové rozměry odznaku činily 69 x 56 mm.

Čestné vyznamenání I. třídy - náhrdelní dekorace byla tvořena zmenšeným základním křížem, oboustranně shodně smaltovaným. Válečná dekorace, pokud byla k dekoraci udělena, byla provedena způsobem popsáním u Záslužné hvězdy. Tento kříž byl nošen na náhrdelní stuze bílé barvy se dvěma tenkými červenými podélnými pruhy při okrajích.

SOUTĚŽ - KDE SE NACHÁZÍ ZNAK ČERVENÉHO KŘÍŽE?

V šestém - a posledním - kole naší soutěže jste měli uhádnout, v logu které loňské významné světové události se objevil stylizovaný červený kříž. Správná odpověď byla - **Světové setkání křesťanské mládeže 2005**, které se konalo v srpnu 2005 v Kolíně nad Rýnem v Německu.

Vylosovali jsme 5 čtenářů, kteří obdrželi knihy z nakladatelství Brána. Byli jimi - Eva Janská z Prahy, Jiří Svoboda z Ostravy, Věra Pujmanová z Havlíčkova Brodu, Antonín Pečenka z Břeclavi a Jana Příšková z Jablonce nad Nisou. Blahopřejeme jim.

Naše soutěž „Kde se nachází znak Červeného kříže?“ tímto skončila. Děkujeme všem, kteří se do ní aktivně zapojili i nakladatelství Brána za hodnotné knižní ceny pro vítěze..

Pomozte nám pomáhat

Fond humanity ČČK

číslo konta

10030-7334011/0100

Komerční banka Praha 1

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

Začátkem každého roku vždy do redakce Novin Červeného kříže obdržíme několik kalendářů, které již tradičně vydávají některé naše Oblastní spolky ČČK. Tentokrát jsme z nich vybrali kalendářik na rok 2006, který již po několik let v této podobě vydává **OS ČČK Olomouc**. Jedná se o zdařilou propagaci výuky první pomoci, při které byly využity tři komiksově letáky vydané Úřadem ČČK před několika lety pro umístění v prostředcích a na zastávkách hromadné městské dopravy v Praze. Přední strana kalendářiku obsahuje nezbytné údaje o OS ČČK Olomouc, zadní strana pak kromě kalendářiku a místa na poznámky uvádí loga ČK a ČP spolu s logem a heslem kampaně „Síla humanity“.

CO NÁM PŘINESLY NOVINY ČK V ROCE 2005?

- vyšlo **6** čísel v celkovém rozsahu 78 stran
- přinesly celkem **314** článků
- zveřejnily **81** zpráv z regionů
- zařadily **249** fotografií a kreseb
- a také přinesly **60** nových vtipů a anekdot z lékařského prostředí a **3** přílohy (Volební Shromáždění delegátů ČČK, Zahraniční cesty do Londýna a Hessenska, Světový den první pomoci 2005 v regionech).

15. VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ MEZINÁRODNÍ FEDERACE ČK A ČP A RADY DELEGÁTŮ ČK A ČP V SOULU

V listopadu 2005 se do jihokorejské metropole Soulu, vyzdobené při této příležitosti vlajkami červeného kříže a půlměsíce, sjeli zástupci Hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce z celého světa včetně delegace ČČK, aby se zúčastnili jednání svých vrcholných orgánů.

První část jednání patřila **Valnému shromáždění Mezinárodní federace (MF) ČK a ČP** a byla prezidentem Korejské republiky Roh Moo-Hyunem zahájena 11. 11. 2005. Toto jednání se koná pravidelně každé dva roky a jednou za čtyři roky je shromážděním volebním (tak tomu bylo právě v loňském roce). Po tradiční úvodní prezentaci **7 základních principů Hnutí** proběhlo schválení přijetí dvou nových národních společností (NS) - **Červeného půlměsíce Komor** a **Červeného kříže Východního Timoru** - nyní tedy „rodina Hnutí ČK a ČP“ čítá **183 národních společností**.

Tradiční náplní byl **přehled činnosti** od posledního Shromáždění v roce 2003. Největšími pomocnými akcemi je boj s hladem v Africe, tsunami 2005, reakce na krizi HIV/AIDS (40 milionů infikovaných), boj s malárií a TBC (2 miliardy infikovaných). Rozvíjí se spolupráce s OSN - na pomoc obětem zemětřesení v Pákistánu a okolí byl **poprvé vydán společný appeal (výzva) ČK a OSN**. Důležitou skutečností, která může znamenat posílení významu našeho Hnutí, je **svěření funkce celosvětového koordinátora nouzového ubytování** obětem přírodních katastrof na základě smlouvy s OSN. Jde o první smlouvu tohoto druhu a její schválení se neobešlo bez diskuse - respekt k základním principům Hnutí bude však zaručen.

Na programu byly samozřejmě i záležitosti ekonomické - v dalším dvouletí budou vydáje základního rozpočtu Federace činit téměř **miliardu švýcarských franků**. Historicky poprvé proběhlo v Soulu předání **Medaile Henry Davisona**, nazvané po zakladateli MF ČK a ČP, udělované za zásluhy v „mírovém programu“ - obdržel ji **Íránský ČP** (za pomoc při zemětřesení 2003), **Stu Flavell**, zástupce organizace *Global Network for People with HIV/AIDS* a zakladatelka Asociace afrických frankofonních ČK a ČP **Antonia Fages de Jordana**.

Delegace ČČK s prezidentem MF ČK a ČP **Manuelem Suárezem Del Toro Riverou** (druhý zprava)

ocenění Hnutí ČK a ČP - **Medaile Henri Dunanta**, kterou získali: **plk. Dr. Mekonnen Muluneh** (Etiopie), **gen. Björn Egge** (Norsko), **Christina Magnuson** (Švédsko) a **Dr. Jean Pictet**, in memoriam (Švýcarsko - mimochodem autor návrhu 7 základních principů Hnutí) a kolektiv - **dobrovolní pracovníci národních společností Indie, Indonésie, Srí Lanky a Thajska** (za mimořádnou odvahu a zásluhy při pomoci obětem zemětřesení a vln tsunami).

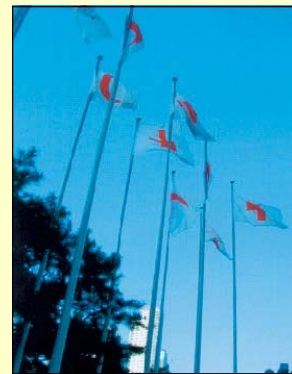
Radě delegátů náleží řešení doktrinárních otázek celého Hnutí ČK a ČP. Na tomto zasedání byly projednány a schváleny základní **zásady pro zajištění přístupu k obětem a zranitelným skupinám osob, neutrální a nezávislé humanitární akce** (Hnutí a jeho složky často působí v situacích, kdy je třeba vynaložit velké úsilí k zajištění tohoto přístupu. Hnutí musí postupovat nezávisle a neutrálně a pomoc **nesmí být vnímána** jako součást politických, náboženských či vojenských zájmů). Dále byly formulovány **zásady spolupráce složek Hnutí s privátním sektorem** („nedovolení“ partneri - tj. např. zbrojní průmysl, producenti alkoholu, cigaret, činnosti poškozující jméno ČK apod.), **zásady prosazování respektu k různosti a uplatňování nediskriminace** (jednak uvnitř Hnutí při pomocných aktivitách, prosazování těchto principů navenek ve společnosti). Pozornost byla věnována **statusu Národní společnosti jako pomocné organizace veřejných autorit na humanitárním poli** - pomocná role a status, princip nezávislosti, role NS při peace-keeping (mise na udržení míru) a peace-enforcement (mise na vynucení míru) OSN apod., **vztahu NS a vojenských těles** (pomocné organizace zdravotnické služby armád na straně jedné, opatrnost při užití vojenské asistence a techniky v konfliktních oblastech - jen jako **krajní a nevyhnutelný prostředek** - na straně druhé).

V oblasti mezinárodního humanitárního práva jsme se seznámili s užíváním studie **Obyčejové mezinárodní humanitární právo** a s aktuálními trendy **regulace užití některých zbraní**. V roce 2003 byl zahájen projekt mapování a usměrňování tvorby **mezinárodního práva reakce na katastrofy** (tzv. IDRL). Práce se zatím nedostala za rámec „inventarizace“ platných norem v této oblasti.

Všemi delegacemi byla očekávaná **Zpráva o aktuálním stavu v otázce nového emblému - „červeného krystalu“**. Obdrželi jsme ji až „na stůl“ - neboť probíhalo vyjednávání mezi švýcarskou vládou, MV ČK, Pracovní skupinou ČK a ČP pro otázky emblému a řadou zainteresovaných států. V rozpravě se ukázalo, že podpora návrhu III. Dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám v navrženém znění není universální - zejména arabské státy naznačily, že červený krystal - v rozporu se záměrem tvůrců - bude v tomto světě vnímán poněkud cizorodě. Dlužno podotknout, že strana „pro“ (zejména USA a evropské země) se omezila toliko na bezvýhradnou podporu a zásadně nepřipouštěla pochybnosti ani v otázce jednoty a univerzality Hnutí ani ochranného významu nového znaku.

Český červený kříž zde upozornil ve vystoupení prezidenta ČČK, že k tomu, aby **nový znak mohl plnit ochrannou funkci, je nutné jeho univerzální přijetí**, což předložený návrh nezaručuje. Konkrétní návrh předložený naší delegací směřující ke zvýšení počtu zemí nutných k platnosti nového Protokolu však u předkladatele podporu nezískal a následně schválená rezoluce jménem Hnutí ČK a ČP vyjádřila podporu jeho předložení Diplomatičké konferenci svolané na 5. prosince 2005 do Ženevy v původně navržené podobě. Průběh této konference bohužel ukázal, že tento návrh skutečně nezískal univerzální podporu (bližší informace o jednání Diplomatičké konference a přijetí nového dalšího emblému Hnutí ČK najdete na str. 9 v tomto čísle Novin ČK v článku „Červený krystal - další rozeznávací znak“).

Dr. Marek Jukl, Ph. D., prezident Českého červeného kříže

Zleva: **Dr. Procházka**, **Dr. Jakob Kellenberger** (prezident MV ČK), **Dr. Jukl**

ÚSPĚŠNÁ PŘEDVÁNOČNÍ AKCE POTRAVINOVÉ POMOCI DĚTEM - ŠTĚDRÁ RUKA 2005

V krátké době již potřetí spojily své síly před Vánoce 2005 k uspořádání akce potravinové pomoci dětem „Štědrá ruka“ její hlavní partneři: obchodní řetězec supermarketů **Delvita**, agentury **Korzo.cz** a **Plus Press** a **Český červený kříž**. (Připomeňme, že poprvé to bylo před Vánoce 2004 a podruhé před Dnem dětí v roce 2005). Tentokrát se nově zapojily dva další partneři - v 5 supermarketech v Brně **Sdružení pěstounských rodin** a ve všech 93 supermarketech Delvity na území ČR také **Fond ohrožených dětí** (prostřednictvím kartiček se zaslacím tvarem dárcovských DMS, jež byly rozdávány zákazníkům). Mediálním partnerem celé akce bylo vydavatelství regionálních deníků a týdeníků **Vltava-Labe-Press**. Těsně před zahájením akce (1. 12. 2005) se konala v galerii Louvre v Praze tisková konference za osobní účasti vedoucích představitelů hlavních partnerů Štědré ruky i obou jejích patronů.

Mikulášská a vánoční akce potravinové pomoci dětem „Štědrá ruka“ probíhala ve dnech **2. - 5. prosince 2005** (v některých supermarketech Delvity se ještě opakovala v následujícím víkendu) v celkem **36** supermarketech Delvity ve **21** městech v **10** krajích České republiky. Akce probíhala v Praze, Berouně, Kladně, Kolíně, Děčíně, Chomutově, Teplicích, Liberci, Českých Budějovicích, Strakoniciích, Táboře, Chebu, Sokolově, Karlových Varech, Plzni, Brně, Blansku, Otrokovicích, Zlíně, Opavě a Ostravě. **Jednalo se o největší potravinovou pomoc pro české děti v dějinách ČR.**

Vybrány byly převážně trvanlivé potraviny v rekordní celkové hodnotě **503.715,- Kč**, (což je cca o 100.000 korun více než při Štědré ruce před Vánoce 2004). Součet hodnoty vybraných potravin při třech dosud uskutečněných akcích Štědrá ruka překročil již **jeden milion korun.**

Český červený kříž prostřednictvím svých Oblastních spolků ČČK ve výše uvážených regionech zajistil distribuci sebraných potravin (v převážné míře se jednalo o sladkosti a cukrovinky) do předem vybraných dětských domovů, speciálních škol a školek a do sociálních domů. V řadě míst pak zajistil také informatory do jednotlivých supermarketů.

Patrony Štědré ruky jsou vždy známé osobnosti. Při první z nich to byla populární zpěvačka **Helena Vondráčková**, při druhé pak známá zpěvačka a herečka **Jitka Molavcová** a tentokrát byli partneři dva - houslový virtuos **Pavel Šporcl** a moderátorka a cvičitelka **Hana Kynychová**.

Mgr. Josef Švejnoha

PAVEL ŠPORCL A HANA KYNYCHOVÁ

Samozřejmě, že jsme je oba požádali o rozhovor pro *Noviny Červeného kříže*.

Noviny ČK: „Zúčastnili jste se pokračování charitativního projektu Štědrá ruka 2005 - potravinová pomoc dětem. Co Vás vedlo k takovému kroku?“

Pavel Šporcl: „Rád se účastním všech smysluplných akcí. Pomáhám různými způsoby. Často jezdím do dětských domovů a nedávno jsem se stal i patronem Linky bezpečí. Myslím, že každý člověk, který může pomoci, by pomoci měl. Nikdy totiž nevíme, kdy pomoc budeme sami potřebovat...“

Hana Kynychová: „Předně musím říct, že mě velice potěšila nabídka pořadatelů, abych se Štědré ruky zúčastnila. To, že se tak stalo, je projev velké důvěry a já si toho opravdu vážím. Díky Štědré ruce jsem se dostala přímo mezi děti do Dětského domova v Klánovicích, kam jsme s Pavlem přivezli potravinovou pomoc. Naše setkání bylo super! Nemohli jsme se vůbec rozloučit a já si uvědomila, co pro mne tento kontakt znamená. Děti se chovaly fantasticky. Připadalo mi, jako bychom se znali odjakživa, a tak bylo úplně přirozené, že jsme je nakonec chovali a hladili... Setkání s nimi mě ještě k tomu ohromně dobilo. Nebude to snad vypadat jako fráze když řeknu, že na něj budu dlouho a ráda vzpomínat. Při cestě zpátky mě napadlo, že bych pro opuštěné děti mohla v budoucnu připravit nějakou tu sestavu a začít s nimi cvičit. Motivovat je a svým způsobem jim ukázat, že mně na nich záleží...“

Noviny ČK: „Jak se zdá, oba jste i tentokrát vsadili na děti...“

Pavel Šporcl: „Určitě. Mám rád mladé publikum a už nějaký ten čas se snažím přivést co nejvíce mladých lidí do koncertních sálů. Když navíc potom ještě k tomu někde vidíte smutné oči dítěte, které nemá rodiče, není co řešit...“

Hana Kynychová: „Když jsem před deseti lety začínala pracovat s dětmi, měla jsem před nimi poměrně divný respektivní pocit. V té době jsem ještě neměla vlastní dítě a ve vztazích s nimi jsem tak trochu experimentovala. Dnes, kdy trénuju a cvičím s dětmi sportovní i komerční aerobic, je beru jako dobrý kámoš. Naučila jsem se pracovat a bavit se jak s odrostlejšími dětmi, tak i s tříletými caparty. Dělat s dětmi je, alespoň pro mne, radost. Jsou bezprostřední a jejich neuvěřitelná spontánnost mě prostě baví...“

Noviny ČK: „Charitě se u nás stále ještě učíme a není to zrovna snadná „disciplína“. Oba jste úspěšní a také velmi pracovně vytížení lidé, přesto jste si na charitu udělali čas...“

Pavel Šporcl: „Pomáhat lidem mně připadá skutečně úplně normální. Oblastí, kde je potřebná jakákoli pomoc, je hodně. Veřejně pomáhám jen v několika z nich. Privátně ale posílám peníze tam, kde je zrovna nejvíce potřeba... ať už to bylo například po tragédii se tsunami v Asii a nebo při povodních u nás. Účastním se i různých charitativních aukcí. Rozhodně nic nedělám ze ziskových důvodů, prostě to tak cítím...“

Hana Kynychová: „Mám asi charitativní citění už odjakživa zakódované v sobě. V jednadvaceti jsem pracovala jako vychovatelka a protože jsem byla v třísměnném provozu, mohla jsem si dovolit k tomu další aktivity. Jednou z nich byla práce se seniory v pečovatelském domě. Ta mě nesmírně bavila. Povídání s lidmi, kteří mnohdy už nikoho neměli na světě. Podat jim prostě ruku a podle svých možností je trochu zahřát u srdce... Připadalo mně úplně samozřejmě pečovat o naši babičku. Poklidit, nasekat dříví, posedět u ní... Pocházím z Moravy a o ní se říká, že tam mají lidé k sobě blíž. Charita mně možná i proto připadá normální a ráda se jí účastním...“

Rozhovor připravil Otto Lokaj

Foto: O. Lokaj a archiv P. Šporcla

